

แนวทางการให้บริการ

การขอรับความคุ้มครองด้านทรัพย์สิน ทางปัญญาของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

โดย กองพัฒนารัฐกิจวิทยาศาสตร์บริการ

คำนำ

คู่มือแนวทางการให้บริการ ด้านการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของกรมวิทยาศาสตร์บริการเล่มนี้ เป็นเอกสารที่จัดทำเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือแนวทางประกอบกระบวนการในกระบวนการยื่นจดหรือขอขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่าง ๆ ของบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์บริการและผู้ที่มีความสนใจด้านทรัพย์สินทางปัญญา ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำพาประเทศไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based economy) ที่ให้ความสำคัญกับทุนทางปัญญาและการบริหารจัดการองค์ความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์สินทางปัญญา อันเป็นผลจากความคิดสร้างสรรค์ของคนในประเทศ ในการที่จะเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีการค้าโลกโดยสาระเนื้อหาในเอกสารเล่มนี้ จะกล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา แต่จะเน้นเรื่อง สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร และสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะอธิบายถึงขั้นตอนและคำแนะนำในการยื่นจดสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตรตลอดจนตัวอย่างการเขียนคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ และตัวอย่างภาพประกอบในการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ในการศึกษาเอกสารนี้ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์บริการและผู้ที่สนใจในการดำเนินการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

กฤตยานันท์ พลเขตต์

นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ

กองพัฒนารัฐกิจวิทยาศาสตร์บริการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กลุ่มจัดการนวัตกรรมทรัพย์สินทางปัญญาและพันธมิตร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	
1.1 ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา	1
1.2 ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา	1
1.2.1 ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property)	2
1.2.2 ลิขสิทธิ์ (Copyright)	2
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิบัตร (Patent)	2
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลิขสิทธิ์	6
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า	8
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแบบผังภูมิของวงจรรวม	10
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	10
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย	11
บทที่ 2 ขั้นตอนการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	
การดำเนินการขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร	13
2.1 การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์	14
2.2 การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	15
2.3 การยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร	16
2.4 เอกสารหลักฐานรายละเอียดเกี่ยวกับคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	16
2.5 คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	18
2.6 คำขอแก้ไขเพิ่มเติม	18
2.7 การรับชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	18
2.8 คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์/ตรวจสอบอนุสิทธิบัตร	18
2.9 การรับชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	18
2.10 คำขอแปลงคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็นอนุสิทธิบัตร/คำขอรับอนุสิทธิบัตร เป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์	19
2.11 การคัดค้าน	19
2.12 การขอขยายอายุหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม	19
2.13 คำอุทธรณ์	19
2.14 การรับชำระค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตรและกำหนดอายุอนุสิทธิบัตร	19
2.15 คำขอรับบำเหน็จพิเศษ	20
2.16 คำขอคืนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือเลิกข้อถือสิทธิบางส่วน	20

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.17 คำขอรับใบแทนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือใบแทนใบอนุญาตให้ใช้สิทธิตามสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร	20
2.18 คำขอบันทึกคำยินยอมให้บุคคลอื่นใช้สิทธิตามสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร	20
2.19 คำขออนุญาตใช้สิทธิตามสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร	20
2.20 คำขอให้ยกเลิกใบอนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	20
2.21 คำขอจดทะเบียนการอนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	20
2.22 คำขอจดทะเบียนการโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และการรับโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรโดยทางมรดก	20
2.23 เอกสารประกอบคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	21
2.24 การดำเนินการขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวม	21
2.25 สถานที่และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน	22
2.26 ฐานข้อมูลการสืบค้นสิทธิบัตร	22
2.27 ขั้นตอนการดำเนินการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรของกรมวิทยาศาสตร์บริการ	23
2.28 ขั้นตอนตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์โดยย่อ ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา	24
2.29 ขั้นตอนการตรวจสอบคำขอรับอนุสิทธิบัตรโดยย่อ ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา	25
2.30 ขั้นตอนการดำเนินการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของกรมวิทยาศาสตร์บริการ	26
2.31 ขั้นตอนพิจารณาขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของกรมทรัพย์สินทางปัญญา	27
2.32 ขั้นตอนการดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวมของกรมวิทยาศาสตร์บริการ	28
2.33 ขั้นตอนพิจารณาขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวมของกรมทรัพย์สินทางปัญญา	29
บทที่ 3 คำแนะนำในการร่างคำขอสิทธิบัตร	
3.1 การร่างคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร	30
3.1.1 องค์ประกอบของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร	30
3.1.2 คำแนะนำในการร่างรายละเอียดการประดิษฐ์ของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร	31
ตัวอย่างการเขียนรายละเอียดการประดิษฐ์ “สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย”	34
3.1.3 คำแนะนำในการร่างข้อถ้อยสิทธิของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร	40
ตัวอย่างการเขียนข้อถ้อยสิทธิ “สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย”	41
ตัวอย่างการเขียนข้อถ้อยสิทธิ “สารประกอบสำหรับกันยุง”	42
3.1.4 คำแนะนำในการร่างบทสรุปการประดิษฐ์ของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร	43
3.1.5 คำแนะนำในการเตรียมรูปเขียนของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร	43
ตัวอย่างรูปเขียน	44

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3.2 การร่างคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	45
3.2.1 องค์ประกอบของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	45
3.2.2 คำแนะนำในการร่างข้อถ้อยสิทธิของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	45
ตัวอย่างการเขียนข้อถ้อยสิทธิ “ชุดกระโปรง”	45
3.2.3 คำแนะนำในการเตรียมรูปเขียน/รูปถ่ายของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	46
ตัวอย่างภาพแบบผลิตภัณฑ์ที่ใช้อุปกรณ์เขียนแบบ	47
บทที่ 4 ค่าธรรมเนียม	
4.1 อัตราค่าธรรมเนียมสิทธิบัตร	49
4.2 อัตราค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตรการประดิษฐ์	50
4.3 อัตราค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	50
4.4 อัตราค่าธรรมเนียมรายปีอนุสิทธิบัตร	51
4.5 ค่าธรรมเนียมการต่ออายุอนุสิทธิบัตร	51
4.6 ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับอนุสิทธิบัตร	51
หนังสืออ้างอิง	52
ภาคผนวก	
คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์/อนุสิทธิบัตร แบบ สป/สผ/อสป/001-ก	53
ใบต่อท้ายคำขอ แบบ สป/สผ/อสป/012-ก	55
คำรับรองเกี่ยวกับสิทธิขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร แบบ สป/สผ/อสป/001-ก(พ)	56
คำขอถ้อยสิทธิให้ถือวันที่ยื่นคำขอในต่างประเทศเป็นครั้งแรกเป็นวันยื่นคำขอในประเทศไทย	57
แบบ สป/สผ/อสป/002-ก	
คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร แบบ สป/สผ/อสป/003-ก	58
คำขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ แบบ สป/อสป/004-ก	59
คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ แบบ สป/อสป/005-ก	60
คำขอตรวจค้นคำขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรและคัดสำเนาเอกสาร แบบ สป/สผ/อสป/006-ก	61
ตัวอย่างคำขอที่ได้รับการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร	62
คู่มือการจัดทำคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์/อนุสิทธิบัตร	64
แบบ สป/สผ/อสป/001-ก	
ตัวอย่างอนุสิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว	67

บทที่ 1

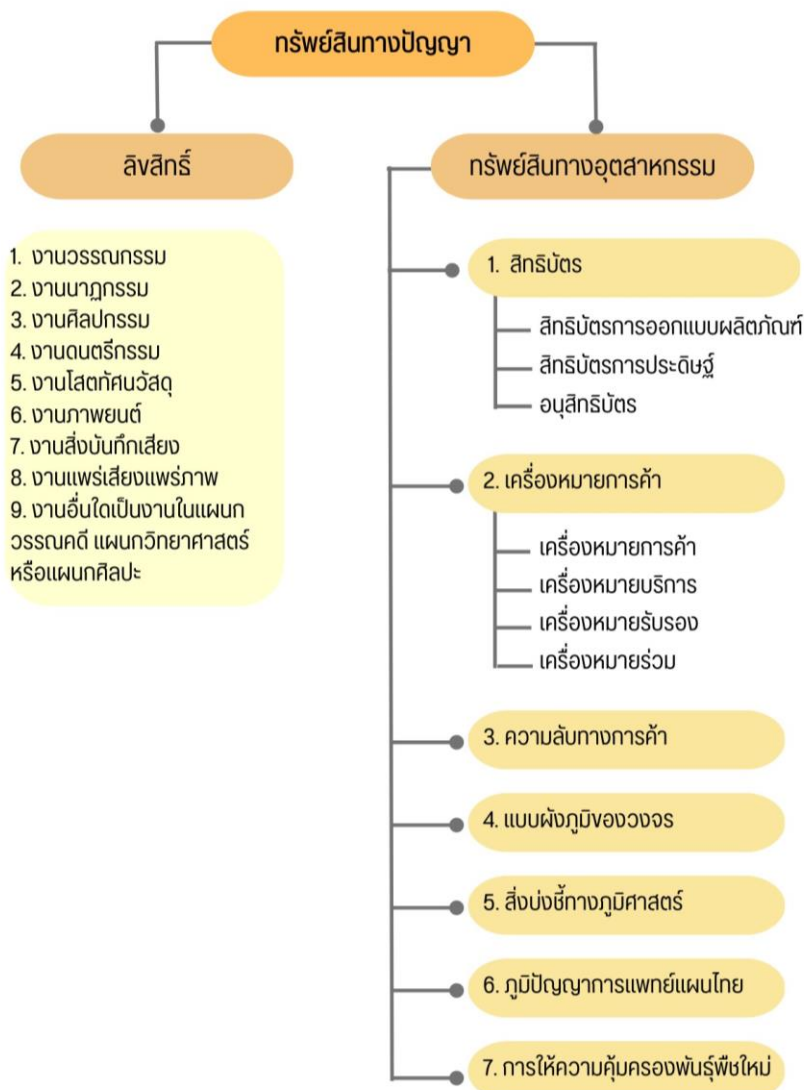
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

1.1 ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทรัพย์สินทางปัญญาจัดเป็นทรัพย์สินอีกประเภทหนึ่ง นอกเหนือจากสังหาริมทรัพย์ (คือ ทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น นาฬิกา รถยนต์ โต๊ะ เป็นต้น) และอสังหาริมทรัพย์ (คือ ทรัพย์สินที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น บ้าน ที่ดิน เป็นต้น) ทรัพย์สินทางปัญญาจัดเป็นทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง (Intangible property)

1.2 ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial property) และลิขสิทธิ์ (Copyright)

1.2.1 ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property)

ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรมต่างๆ ความคิดสร้างสรรค์นี้อาจเป็นความคิดในการประดิษฐ์คิดค้น ซึ่งอาจจะเป็นกระบวนการหรือเทคนิคในการผลิตที่ได้ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมที่เป็นองค์ประกอบและรูปร่างของตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงเครื่องหมายการค้าหรือยี่ห้อ ชื่อและถิ่นที่อยู่ทางการค้า รวมถึงแหล่งกำเนิดและการป้องกันการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมจึงสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1.1 สิทธิบัตร (Patent)

1.1.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (Invention Patent)

1.1.2 สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent)

1.1.3 อนุสิทธิบัตร (Petty Patent)

1.2 แบบผังภูมิของวงจรรวม (Layout – Design of Integrated Circuits)

1.3 เครื่องหมายการค้า (Trademark) หมายถึง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือตรา ที่ใช้กับสินค้าหรือบริการ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1.3.1 เครื่องหมายการค้า (Trademark)

1.3.2 เครื่องหมายบริการ (Service Mark)

1.3.3 เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark)

1.3.4 เครื่องหมายร่วม (Collective Mark)

1.4 ความลับทางการค้า (Trade Secrets)

1.5 ชื่อทางการค้า (Trade Name)

1.6 สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication)

1.2.2 ลิขสิทธิ์ (Copyright)

ลิขสิทธิ์ หมายถึง ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ เช่น งานวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ เป็นต้น ซึ่งเจ้าของลิขสิทธิ์จะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานลิขสิทธิ์ของตน โดยกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ให้ความคุ้มครองถึงสิทธิของนักแสดง และสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย

ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่าง ๆ

ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property) สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

❖ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิบัตร (Patent)

สิทธิบัตร หมายถึง หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Industrial Design) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และอนุสิทธิบัตร ผู้ทรงสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรมีสิทธิเด็ดขาดหรือสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาผลประโยชน์จากการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรนั้น ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

สิทธิบัตรแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

➤ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (Invention Patent)

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ หมายถึง การให้ความคุ้มครองการคิดค้นเกี่ยวกับลักษณะองค์ประกอบโครงสร้างหรือกลไกของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิต การเก็บรักษา หรือการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานสร้างสรรค์จากการประดิษฐ์ที่มีลักษณะของการแก้ปัญหาทางเทคนิคที่ไม่สามารถคิดขึ้นโดยง่าย

การประดิษฐ์ (Invention) หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับ ลักษณะองค์ประกอบ โครงสร้างหรือกลไกของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิตการรักษา หรือปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น หรือทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ขึ้นใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม

เงื่อนไขหรือลักษณะของการรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์

1. ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ คือ การประดิษฐ์ที่แตกต่างไปจากเดิม ยังไม่เคยมีการใช้หรือแพร่หลายมาก่อนในประเทศหรือไม่เคยเปิดเผยสาระสำคัญ หรือรายละเอียดในเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือการนำออกแสดงหรือเปิดเผยต่อสาธารณชนมาก่อนทั้งในและนอกประเทศ และยังไม่เคยได้รับสิทธิบัตรมาก่อน

2. ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น

การได้มาซึ่งความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์

การประดิษฐ์จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ก็ต่อเมื่อนำการประดิษฐ์นั้นมายื่นขอรับความคุ้มครอง และได้รับการจดทะเบียนจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เท่านั้น

➤ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent)

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ หมายถึง การให้ความคุ้มครองความคิดสร้างสรรค์ที่เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์องค์ประกอบของลวดลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถใช้เป็นแบบสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมทั้งหัตถกรรมได้ และแตกต่างไปจากเดิม

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้ต้องประกอบด้วยลักษณะ 2 ประการ คือ

1. ต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่ง พ.ร.บ.สิทธิบัตร ไม่ได้ให้คำนิยามไว้โดยตรงว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่คืออะไรหรือมีลักษณะอย่างไร เพียงแต่ระบุถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ถือว่าเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ไว้ 4 ประเภทดังนี้

1.1 แบบผลิตภัณฑ์ที่มีหรือใช้แพร่หลายอยู่แล้ว คือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการผลิตผลิตภัณฑ์ หรือมีการใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อย่างแพร่หลายอยู่แล้วในประเทศก่อนวันขอรับสิทธิบัตร ตัวอย่างเช่น ผู้ออกแบบได้นำผลิตภัณฑ์นั้นไปผลิตผลิตภัณฑ์และวางขายจำหน่ายก่อนที่จะยื่นขอรับสิทธิบัตร ก็ถือว่าไม่ใช่การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่จะขอรับสิทธิบัตรได้

1.2 แบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการเปิดเผยภาพสาระสำคัญ หรือรายละเอียดในเอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ที่ได้เผยแพร่อยู่แล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตรถือว่าไม่เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเปิดเผยต่อสาธารณชนโดยวิธีในลักษณะอื่น เช่น การนำแบบผลิตภัณฑ์ออกแสดงในนิทรรศการหรือการประชุมทางวิชาการ เป็นต้น

1.3 แบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการประกาศโฆษณามาก่อนวันขอรับสิทธิบัตรคือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการยื่นขอรับสิทธิบัตรในประเทศไทยและได้มีการพิมพ์ประกาศโฆษณาแล้ว กฎหมายถือว่าไม่ใช่การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

1.4 แบบผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกับแบบผลิตภัณฑ์ประเภทที่ 1.1 – 1.3 มากจนเห็นได้ว่าเป็นการเลียนแบบ คือแบบผลิตภัณฑ์ที่แม้จะไม่เหมือนกับแบบผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วทุกประการ แต่มีสาระสำคัญเหมือนหรือคล้ายกันมากให้ถือว่าไม่ใช่การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่หลักเกณฑ์นี้คล้ายกับหลักเกณฑ์ในเรื่องขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้นซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้

2. ต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่ออุตสาหกรรมหรือหัตถกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

พ.ร.บ. สิทธิบัตร บัญญัติว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังต่อไปนี้ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

1. แบบผลิตภัณฑ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตัวอย่าง เช่น แบบผลิตภัณฑ์ที่มีรูปร่างลักษณะลามกอนาจาร หรือเป็นการแสดงความไม่เคารพ หรือล้อเลียนวัตถุที่ประชาชนทั่วไปนับถือ เช่น ใช้พระพุทธรูปเป็นฐานของที่เขียนรูป เป็นต้น
2. แบบผลิตภัณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา พ.ร.บ. สิทธิบัตร บัญญัติให้อำนาจแก่รัฐที่จะกำหนดได้ตามความเห็นสมควรและเหมาะสม ยังไม่เคยมีการออกพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่ประการใด

ผลที่จะได้รับจากสิทธิบัตร

1. ในด้านของประชาชนโดยทั่วไป สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งก็คือสิทธิบัตร นอกจากจะก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ใหม่ ๆ ที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ แล้วยังก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยแก่ชีวิตมากขึ้นด้วย เช่น ยารักษาโรคต่าง ๆ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากเครื่องกลเติมอากาศ หรือกังหันน้ำชัยพัฒนา ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประดิษฐ์คิดค้นเพื่อใช้ในการบำบัดน้ำเสีย และใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพของบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพและอนามัยของประชาชนให้ดีขึ้น การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ นี้จะทำให้ประชาชนได้รับแต่สิ่งที่ดี มีคุณภาพสูงขึ้น มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นและให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตมากขึ้น
2. ในด้านเจ้าของสิทธิบัตร ผู้ที่ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ย่อมสมควรได้รับผลตอบแทนจากสังคม คือ การได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตร ซึ่งสามารถที่จะนำการประดิษฐ์ตามสิทธิบัตรนั้นไปผลิต จำหน่าย นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้สิทธิบัตรนั้นโดยได้รับค่าตอบแทน

เหตุผลในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร

1. เพื่อคุ้มครองสิทธิอันชอบธรรมของผู้ประดิษฐ์และผู้ออกแบบ เนื่องจากผู้ประดิษฐ์หรือผู้ออกแบบได้ใช้สติปัญญาและความพยายามของตนรวมทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะมีประโยชน์แก่มนุษย์ ดังนั้น หากการคิดค้นดังกล่าวสามารถทำให้เกิดผลตอบแทนในทางเศรษฐกิจหรือในเชิงพาณิชย์ได้ ก็ควรถือเป็นสิทธิของผู้ประดิษฐ์คิดค้นหรือผู้ออกแบบที่รัฐควรให้ความคุ้มครอง
2. เพื่อให้รางวัลตอบแทนแก่ผู้ประดิษฐ์และผู้ออกแบบ เนื่องจากผลงานที่ได้คิดค้นขึ้นทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้รับความสะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ปลอดภัยมากยิ่งขึ้น สังคมก็ควรให้รางวัลตอบแทนแก่ผู้สร้างคุณประโยชน์ดังกล่าว โดยการให้ความคุ้มครองป้องกัน มิให้ผู้อื่นแสวงหาประโยชน์จากผลงานดังกล่าวโดยมิชอบ
3. เพื่อจูงใจให้มีการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ขึ้น เนื่องจากการประดิษฐ์คิดค้นจะต้องมีการลงทุนทั้งในด้านค่าใช้จ่ายเวลา และสติปัญญาอันพิเศษของมนุษย์ แต่เมื่อมีการเปิดเผยสาระสำคัญในการประดิษฐ์คิดค้น หรือมีการผลิตเป็นสินค้าเพื่อออกจำหน่ายแล้ว บุคคลอื่นอาจสามารถลอกเลียนแบบได้โดยง่าย ดังนั้น จึงจำเป็นที่รัฐต้องให้การคุ้มครอง อันจะเป็นการกระตุ้นให้นักประดิษฐ์คิดค้นมีกำลังใจ และมีความมั่นใจในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ
4. เพื่อกระตุ้นให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ ๆ ในการให้ความคุ้มครองนี้ ได้มีการกำหนดให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้นนั้นๆ จนทำให้สามารถนำไปศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาต่อไปได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีที่สูงขึ้น
5. เพื่อจูงใจให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการลงทุนจากต่างประเทศ การจัดระบบให้มีการคุ้มครองสิทธิบัตรย่อมทำให้เจ้าของเทคโนโลยีจากต่างประเทศมีความมั่นใจในการลงทุนหรือถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ร่วมทุนในประเทศ

เงื่อนไขหรือลักษณะของการรับความคุ้มครองสิทธิบัตร

1. สิทธิบัตรการประดิษฐ์

1.1 ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่คิดค้นขึ้นใหม่ คือ การประดิษฐ์ที่แตกต่างไปจากเดิม ยังไม่เคยมีใช้หรือแพร่หลายมาก่อนในประเทศ หรือไม่เคยเปิดเผยสาระสำคัญ หรือรายละเอียดในเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือการนำออกแสดง หรือเปิดเผยต่อสาธารณชนมาก่อนทั้งในและนอกประเทศ และยังไม่เคยได้รับสิทธิบัตรมาก่อน

1.2 ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น คือ มีลักษณะที่เป็นการแก้ไขปัญหาทางเทคนิค หรือไม่เป็นการประดิษฐ์ที่ทำได้โดยง่ายต่อผู้ที่มีความชำนาญในระดับสามัญสำหรับงานประเภ่นั้น

1.3 ต้องเป็นการประดิษฐ์ที่สามารถนำไปประยุกต์ในทางอุตสาหกรรมได้

2. สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่ออุตสาหกรรมซึ่งรวมถึงหัตถกรรม คือ เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีใช้แพร่หลายในประเทศ ยังไม่ได้เปิดเผยสาระสำคัญหรือรายละเอียดในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ก่อนวันขอรับสิทธิบัตร และไม่คล้ายกับแบบผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว

สิ่งที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

1. การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

1.1 จุลชีพและส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สัตว์ พืช หรือสารสกัดจากสัตว์หรือพืช

1.2 กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

1.3 ระเบียบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์

1.4 วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคนุชนุญ หรือสัตว์

1.5 การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี อนามัย หรือสวัสดิภาพของประชาชน

2. การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้

2.1 แบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

2.2 แบบผลิตภัณฑ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

2.3 แบบผลิตภัณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (ยังไม่มีกำหนด)

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตร

บุคคลซึ่งจะขอรับสิทธิบัตรได้ ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย หรือเป็นนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย

2. มีสัญชาติของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา หรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับความคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

3. มีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทยขอรับสิทธิบัตรในประเทศนั้นได้

4. มีภูมิลำเนาหรืออยู่ในระหว่างการประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรมอย่างแท้จริงและจริงจังในประเทศไทย หรือประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

อายุแห่งการคุ้มครอง

1. สิทธิบัตรการประดิษฐ์ให้มีอายุ 20 ปี นับแต่วันขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร

2. สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีอายุ 10 ปี นับแต่วันขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร

3. อนุสิทธิบัตรให้มีอายุ 6 ปี นับแต่วันขอรับอนุสิทธิบัตรในราชอาณาจักร

การตัดสินใจเลือกรูปแบบการขอรับความคุ้มครอง

เมื่อได้ทำการประดิษฐ์คิดค้นหรือออกแบบผลิตภัณฑ์ขึ้นมา และประสงค์จะขอรับความคุ้มครองอาจจะมีปัญหาว่า ควรจะขอรับความคุ้มครองในรูปแบบใดจึงเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้ที่ประสงค์จะขอรับความคุ้มครองควรที่จะคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่คิดค้นขึ้นมานั้นเป็นการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ในกรณีนี้สามารถที่จะพิจารณาได้ง่าย ๆ ว่า ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นที่ก่อให้เกิดลักษณะใหม่ที่มีหน้าที่การทำงาน ประโยชน์ใช้สอยก็สามารถสรุปได้ทันทีว่าเป็นการประดิษฐ์ แต่ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ หรือลวดลายที่ปรากฏอยู่บนตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดความสวยงาม สามารถสรุปได้ว่าเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งควรที่จะยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ในกรณีที่เป็น การประดิษฐ์ ก็ต้องสนใจอีกว่าควรที่จะขอรับความคุ้มครอง สิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตร ในกรณีนี้ ผู้ขอความ คุ้มครองควรที่จะคำนึงถึงต่อไปว่า สิ่งประดิษฐ์นั้นมีเทคนิคที่ซับซ้อนหรือไม่ หากมีเทคนิคที่ซับซ้อนก็ควรที่จะขอรับความ คุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ทั้งนี้เนื่องจากเงื่อนไขที่ว่าจะต้องเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และสามารถ ประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมได้ นั่นคือจะต้องดูว่าลักษณะของสิ่งประดิษฐ์ควรที่จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขใด

2. องค์ประกอบอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมที่ถูกกว่า อายุการคุ้มครอง ขั้นตอนการจดทะเบียนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นต้น ซึ่งผู้ออกจะนำมาประกอบการพิจารณาเลือกว่าจะยื่นคำขอแบบใด

❖ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ เป็นผลงานที่เกิดจากใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะ ในการสร้างสรรค์งานให้ เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็น “ทรัพย์สินทางปัญญา” ประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ดังนั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จึงควรได้รับความ คุ้มครองตามกฎหมาย เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถหาประโยชน์จากงานลิขสิทธิ์ของตนได้ เช่น ทำซ้ำ คือการคัดลอก ทำสำเนา ทำ แม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ ฯลฯ จากต้นฉบับหรือสำเนา ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน เช่น การ แสดง การบรรยาย การจำหน่าย การทำให้ปรากฏด้วยเสียงด้วยภาพ ฯลฯ จากงานที่ได้จัดทำขึ้น เป็นต้น

งานสร้างสรรค์ที่มีลิขสิทธิ์ประกอบด้วยประเภทงานต่างๆ ดังนี้

1. งานวรรณกรรม เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ คำปราศรัย รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย
2. งานนาฏกรรม เช่น งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว รวมถึงการแสดงโดยวิธีใดๆ
3. งานศิลปกรรม เช่น งานจิตรกรรม งานประติมากรรม ภาพพิมพ์งานสถาปัตยกรรม ภาพถ่าย ภาพประกอบ หรือ งานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติเกี่ยวกับภูมิประเทศหรือวิทยาศาสตร์ งานศิลปประยุกต์ ซึ่งรวมถึงภาพถ่ายและแผนผังของงาน ดังกล่าวด้วย
4. งานดนตรีกรรม เช่น คำร้อง ทำนอง การเรียบเรียงเสียงประสานรวมถึงโน้ตเพลงที่ได้แยกและเรียบเรียงเสียง ประสานแล้ว
5. งานโสตทัศนวัสดุ เช่น วีดิโอเทป แผ่นเลเซอร์ดิสก์ที่บันทึกข้อมูลซึ่งประกอบด้วย ลำดับของภาพหรือภาพและเสียง อันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก เป็นต้น
6. งานภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์รวมทั้งเสียงประกอบของภาพยนตร์นั้นด้วย (ถ้ามี)
7. งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทปเพลง แผ่นคอมแพ็คดิสก์ที่บันทึกข้อมูลเสียงทั้งนี้ ไม่รวมถึงเสียงประกอบภาพยนตร์ หรือเสียงประกอบโสตทัศนวัสดุอย่างอื่น
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ เช่น การกระจายเสียงทางวิทยุ หรือการแพร่เสียงหรือภาพทางสถานีโทรทัศน์
9. งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

ผลงานที่ไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์

ผลงานดังต่อไปนี้เป็นผลงานที่ไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์

1. ข่าวประจำวันและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสารอันมิใช่งานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ
2. รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย
3. ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น
4. คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของราชการ
5. คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ตามข้อ 1 – 4 ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น
6. ความคิด ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้หรือวิธีทำงาน แนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์

การได้มาซึ่งสิทธิ์

สิทธิในลิขสิทธิ์จะเกิดขึ้นโดยทันทีนับตั้งแต่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ต้องจดทะเบียน ดังนั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จึงควรที่จะปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง โดยการเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ที่แสดงว่าได้ทำการสร้างสรรค์ผลงานนั้นขึ้นเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์สิทธิ หรือความเป็นเจ้าของในโอกาสต่อไป

บุคคลที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ได้แก่ บุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้สร้างสรรค์งาน โดยความคิดริเริ่มของตนเอง โดยไม่ลอกเลียนงานของบุคคลอื่น และอาจหมายรวมถึงผู้สร้างสรรค์งานร่วมกันด้วย
2. ผู้สร้างสรรค์ในฐานะพนักงานหรือลูกจ้าง
3. ผู้ว่าจ้างในกรณีที่ว่าจ้างให้บุคคลอื่นสร้างสรรค์งาน
4. ผู้ดัดแปลง รวบรวม หรือประกอบกันเข้า โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์
5. กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น
6. ผู้รับโอนลิขสิทธิ์

การคุ้มครองลิขสิทธิ์

เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ ต่องาน อันมีลิขสิทธิ์ของตนดังนี้

1. ทำซ้ำหรือดัดแปลงใหม่
2. เผยแพร่ต่อสาธารณชน
3. ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ หรือสิ่งบันทึกเสียง
4. ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

ประโยชน์ของลิขสิทธิ์

1. ประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์

เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ และมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น หรือผลงานตามข้อใดข้อหนึ่งตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ดังนั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จะมีสิทธิในการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน และให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์ของตน รวมทั้งให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น หรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้ลิขสิทธิ์ของตนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยเจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

2. ประโยชน์ของประชาชนหรือผู้บริโภค

การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิในผลงานลิขสิทธิ์ มีผลให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่มีประโยชน์และมีคุณค่าออกสู่ตลาดส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับความรู้ ความบันเทิง และได้ใช้ผลงานที่มีคุณภาพ

3. การแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์เป็นสิทธิที่เกิดขึ้นทันทีที่มีการสร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ต้องจดทะเบียนอย่างไรก็ตาม กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีบริการรับแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับงานลิขสิทธิ์ ซึ่งจะประกอบเป็นหนึ่งในการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ ทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ที่ต้องการขออนุญาตใช้ลิขสิทธิ์ ให้สามารถตรวจสอบเพื่อประโยชน์ในการติดต่อธุรกิจกับเจ้าของลิขสิทธิ์ได้

นอกจากนี้ เจ้าของลิขสิทธิ์อาจนำหนังสือรับรองการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ (รลข.01) มาใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินกับธนาคารในโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุนตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้การแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์มิใช่การจดทะเบียนตามกฎหมาย และมีได้หมายความว่าผู้แจ้งจะได้รับสิทธิในผลงานนั้น หรือเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ดังนั้นการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์จะไม่ก่อให้เกิดสิทธิเพิ่มขึ้นจากสิทธิที่มีอยู่เดิมของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่แท้จริง

เอกสารและหลักฐานประกอบการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์

1. แบบพิมพ์คำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ (ลข.01) จำนวน 2 ชุด ซึ่งผู้แจ้งจะต้องกรอกรายละเอียดต่างๆ ให้ครบถ้วน เช่น ประเภทของงาน ชื่อผู้แจ้ง ชื่อผู้สร้างสรรค์ สถานที่ติดต่อ ลักษณะของงาน วิธีการสร้างสรรค์ เป็นต้น
2. หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลออกให้ไม่เกิน 6 เดือน หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี) เป็นต้น
3. สำเนาหรือภาพถ่ายผลงานลิขสิทธิ์ จำนวน 1 ชุด

อายุการคุ้มครอง

โดยทั่วไป การคุ้มครองลิขสิทธิ์ จะมีผลเกิดขึ้นต่อทันทีที่มีการสร้างสรรค์ผลงาน โดยความคุ้มครองนี้จะมีตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ และจะคุ้มครองต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต หากแต่มีงานบางประเภทที่จะมีอายุการคุ้มครองแตกต่างกัน ดังนั้น อายุการคุ้มครองสามารถแยกได้ โดยสรุป ดังนี้

1. อายุการคุ้มครองทั่วไป ลิขสิทธิ์จะมีตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ และจะมีต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์ถึงความตาย
 2. กรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้สร้างสรรค์ ลิขสิทธิ์จะมีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น กรณีที่ผู้สร้างสรรค์ใช้นามแฝงหรือไม่ปรากฏชื่อผู้สร้างสรรค์ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
 3. งานภาพถ่าย โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง หรืองานแพร่เสียงแพร่ภาพ ลิขสิทธิ์มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
 4. งานที่สร้างสรรค์โดยการจ้างหรือตามคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ให้มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
 5. งานศิลปะประยุกต์ ลิขสิทธิ์มีอายุ 25 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
- กรณีที่ได้มีการโฆษณาตาม 7.1 – 7.3 ในระหว่างระยะเวลาดังตาม 7.4 ให้ลิขสิทธิ์มีอายุ 25 ปี นับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก

❖ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า

“เครื่องหมาย” หมายความว่า ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประดิษฐ์ ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ หรือสิ่งเหล่านี้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน

“เครื่องหมายการค้า” (Trade Mark) หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

“เครื่องหมายบริการ” หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับบริการ เพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายบริการนั้นแตกต่างกับบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น

“เครื่องหมายรับรอง” หมายความว่า เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า หรือบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้านั้น หรือเพื่อรับรองเกี่ยวกับสภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการนั้น

“เครื่องหมายร่วม” หมายความว่า เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้หรือจะใช้โดยบริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกันหรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคลหรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน

การได้มาซึ่งความคุ้มครอง

ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามิได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เจ้าของเครื่องหมายการค้าจะต้องนำเครื่องหมายการค้าที่คิดขึ้นไปทำการจดทะเบียนเสียก่อน จึงจะได้รับความคุ้มครองโดยสมบูรณ์ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

สิทธิเจ้าของเครื่องหมายการค้า

1. เครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิที่จะใช้เครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียนนั้น แต่จะฟ้องคดีเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ยังไม่ได้จดทะเบียน หรือเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นกรณีลงขาย

2. เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิ แต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ และในกรณีที่ผู้อื่นละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วนั้น มีสิทธิที่จะฟ้องและเรียกค่าเสียหายได้ และในกรณีที่มิใช่อื่นนำเครื่องหมายการค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าไปจดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มิใช่อื่นอาจฟ้องเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้

ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนได้

ลักษณะของเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง และเครื่องหมายร่วม ที่จะจดทะเบียนได้จะต้องมีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด โดยประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

1. เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ คือ มีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ซื้อสินค้านั้นทราบและเข้าใจได้ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้น แตกต่างจากสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าอื่น เช่น เป็นภาพหรือคำที่ได้ประดิษฐ์ขึ้น ลายมือชื่อหรือภาพของผู้เป็นเจ้าของ เป็นต้น

2. เป็นเครื่องหมายการค้าที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 เช่น เครื่องหมายราชการ ธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์ เป็นต้น

3. ไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจจะทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า โดยจะพิจารณาจากคำ เสียงเรียกขาน รูปหรือภาพ การประดิษฐ์ของเครื่องหมาย เป็นต้น

อายุแห่งความคุ้มครอง

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีอายุความคุ้มครอง 1 ปี นับแต่วันที่จดทะเบียน (เริ่มนับตั้งแต่วันยื่นคำขอ) โดยเมื่อจะครบกำหนดสามารถต่ออายุได้เป็นคราว ๆ คราวละ 10 ปี

❖ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแบบผังภูมิของวงจรรวม

แบบผังภูมิของวงจรรวม คือ แบบแผนผัง หรือภาพที่ทำขึ้น ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบใด หรือวิธีใด เพื่อให้เห็นถึงการจัดวางชิ้นส่วนทางไฟฟ้า หรือทางเดินไฟฟ้า เพื่อใช้ผลิตให้เป็นวงจรรวม ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด เช่น แผนผัง (Layout Design) ซึ่งเป็นภาพวาดการจัดวางของวงจรไฟฟ้า และแบบที่เป็นงานหน้ากาก (Mask Work) ซึ่งใช้ในการผลิตวงจรรวม ภาพถ่ายลายเส้นของวงจรรวม เป็นต้น

เงื่อนไขของแบบผังภูมิที่จะขอรับความคุ้มครอง

แบบผังภูมิที่จะนำไปขอรับความคุ้มครองได้นั้น จะต้องเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) แบบผังภูมิที่ผู้ออกแบบได้สร้างสรรค์ขึ้นเอง และไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในอุตสาหกรรมวงจรรวม
- (2) แบบผังภูมิที่ผู้ออกแบบได้สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ โดยนำเอาชิ้นส่วน ส่วนเชื่อมต่อ แบบผังภูมิหรือวงจรรวม อันเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในอุตสาหกรรมวงจรรวมมาจัดวางใหม่ ในลักษณะที่ทำให้เกิดเป็นแบบผังภูมิใหม่ ที่ไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในอุตสาหกรรมของวงจรรวม

บุคคลผู้มีสิทธิขอรับความคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม

- (1) ผู้ออกแบบ หรือผู้ออกแบบร่วม
- (2) พนักงานหรือลูกจ้าง ในกรณีที่เป็นการจ้างแรงงาน
- (3) ผู้ว่าจ้าง ในกรณีที่เป็นการจ้างทำของ
- (4) หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล
- (5) ผู้รับโอนหรือผู้รับมรดก

เงื่อนไขในการยื่นขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวม

- (1) กรณีที่นำแบบผังภูมิออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์แล้ว ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกประเทศ การยื่นขอจดทะเบียนแบบผังภูมิ จะต้องยื่นขอจดทะเบียนภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ได้นำแบบผังภูมินั้นออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรก
- (2) ในกรณีที่ยังไม่มีกรณำแบบผังภูมิออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ต้องยื่นขอจดทะเบียนภายใน 15 ปี นับแต่วันที่สร้างสรรค์แบบผังภูมินั้นเสร็จสิ้น

อายุแห่งความคุ้มครอง

กฎหมายกำหนดให้หนังสือสำคัญแบบผังภูมิมีอายุ 10 ปี นับแต่วันที่ยื่นจดทะเบียนหรือวันที่นำออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เป็นครั้งแรก แล้วแต่วันใดจะเกิดขึ้นก่อน แต่ทั้งนี้ไม่เกิน 15 ปี นับแต่วันที่สร้างสรรค์แบบผังภูมินั้นเสร็จ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์ก็ไม่สามารถนำแบบผังภูมิมาขอจดทะเบียนได้ แม้ว่าจะไม่เคยนำแบบผังภูมินั้นออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ก็ตาม

❖ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications) หมายถึง ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และที่สามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์ดังกล่าว หรืออาจกล่าวได้ว่า ชื่อ หรือสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบระหว่างชื่อแหล่งภูมิศาสตร์นั้นกับสินค้า แสดงให้ผู้ซื้อหรือผู้บริโภคได้ทราบถึงแหล่งกำเนิดของสินค้านั้น ซึ่งแหล่งกำเนิดนั้นส่งผลให้สินค้านั้นมีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันในท้องถิ่นอื่น

เงื่อนไขของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขอรับความคุ้มครองได้

1. เป็นชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์และสามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะ
2. สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ต้องมีความเชื่อมโยงกับแหล่งภูมิศาสตร์ คือ พื้นที่ของประเทศ เขต ภูมิภาค และท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงทะเล ทะเลสาบ แม่น้ำ เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่อื่นทำนองเดียวกัน
3. ไม่เป็นชื่อที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า เป็นชื่อที่ใช้เรียกขานสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง
4. ไม่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือนโยบายของรัฐ
5. กรณีเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของต่างประเทศจะต้องปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศนั้นและมีการใช้สืบเนื่องตลอดมาจนถึงวันที่ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนในประเทศ

ผู้มีสิทธิยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

1. ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล และมีเขตรับผิดชอบครอบคลุมบริเวณแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
2. บุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการค้าเกี่ยวกับสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และมีถิ่นที่อยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
3. กลุ่มผู้บริโภคหรือองค์กรผู้บริโภคสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ผู้มีสิทธิใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ภายหลังได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว

1. ผู้ผลิตสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ซึ่งอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
2. ผู้ประกอบการค้าเกี่ยวกับสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

อายุแห่งการคุ้มครอง

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว จะได้รับการคุ้มครองตลอดไปโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาจนกว่าจะมีการเพิกถอนทางทะเบียน

❖ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย คือ องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่น และรวมถึงงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีอยู่ในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- (๑) องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่นไทย หมายความว่า ความรู้ความชำนาญ วิธีการ หรือเทคโนโลยีที่มีการสืบทอดต่อกันมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน รวมทั้งเทคโนโลยีหรือวิธีการใด ๆ ที่ใช้ระบบชีววิทยา หรือสิ่งมีชีวิต หรืออนุพันธ์ของสิ่งเหล่านั้นมาใช้ซึ่งถูกปรับปรุงเพื่อประโยชน์ต่อสินค้าและบริการ เช่น การผลิตอาหารและเครื่องดื่ม การผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ และการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ หิน โลหะ แก้ว เซรามิก ดินเผา เครื่องหนัง และอื่นๆ
- (๒) งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน หมายความว่า งานสร้างสรรค์ของกลุ่มคนในชุมชน บนพื้นฐานวัฒนธรรม และสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม โดยสะท้อนความคิดและความคาดหวังของชุมชนนั้น ด้วยเป็นการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม มาตรฐานและคุณค่าของชุมชน ทั้งนี้อาจใช้ภาษาหรือไม่ใช้ภาษา หรือผสมผสานระหว่างใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษาเป็นสื่อ เช่น เรื่องเล่าพื้นบ้าน กวีนิพนธ์พื้นบ้าน ปริศนาพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน การฟ้อนรำพื้นบ้าน ละครพื้นบ้าน จิตรกรรมพื้นบ้าน ประติมากรรมพื้นบ้าน หัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องแต่งกายพื้นบ้าน และสิ่งทอพื้นบ้าน

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยที่ได้รับการจัดแจงแล้ว จะถูกรวบรวมไว้เป็นฐานข้อมูลสำหรับให้ประชาชนผู้สนใจได้ ค้นหาข้อมูล หรือติดต่อกับผู้แจ้งข้อมูล เพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจ อันเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้มีการนำไปใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงพาณิชย์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาแจ้งข้อมูล

องค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่นไทย ได้แก่

1. สาขาการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม
2. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
3. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้
4. สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ หิน โลหะ แก้ว เซรามิก ดินเผา เครื่องหนัง และอื่นๆ

งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่

1. สาขาเรื่องเล่าพื้นบ้าน กวีนิพนธ์พื้นบ้าน และปริศนาพื้นบ้าน
2. สาขาเพลงพื้นบ้านและดนตรีพื้นบ้าน
3. สาขาฟ้อนรำพื้นบ้านและละครพื้นบ้าน
4. สาขาผลผลิตของศิลปพื้นบ้าน เช่น จิตรกรรมพื้นบ้าน ประติมากรรมพื้นบ้าน หัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องแต่งกายพื้นบ้าน และสิ่งทอพื้นบ้าน

แนวทางการปฏิบัติงานของกองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์บริการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

รายชื่อกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(1) พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522

- กฎกระทรวง ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร พ.ศ.2547

(2) พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2543

(3) พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ.2543

(4) พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2546

- กฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียน การประกาศโฆษณา การคัดค้านและการโต้แย้งคำคัดค้าน การขึ้นทะเบียน การอุทธรณ์ และการแก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2547

- กฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2547

- กฎกระทรวง กำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ.2547

(5) ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่องการแจ้งข้อมูลและขอรับบริการข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

- ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา ว่าด้วยการแจ้งข้อมูลและขอรับบริการข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย พ.ศ.2545

บทที่ 2

ขั้นตอนการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

การดำเนินการขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้ประดิษฐ์ที่ประสงค์จะขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร แจ้งความประสงค์และนำรายละเอียดของสิ่งประดิษฐ์ และเอกสารประจำตัวของผู้ประดิษฐ์ส่งมายังกองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์บริการ (พธ.)

2. เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติสิ่งประดิษฐ์เบื้องต้น เช่น สิ่งประดิษฐ์หรือ ออกแบบผลิตภัณฑ์นั้นควรขอรับความคุ้มครองในรูปแบบใด กล่าวคือ ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นที่ ก่อให้เกิดลักษณะใหม่ที่มีหน้าที่การทำงาน ประโยชน์ใช้สอยก็สามารถสรุปได้ว่าเป็นการประดิษฐ์ แต่ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ หรือลวดลายที่ปรากฏอยู่บนตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิด ความสวยงาม สามารถสรุปได้ว่าเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งควรที่จะยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

กรณีที่เป็นการประดิษฐ์ต้องพิจารณาอีกว่า ควรที่จะขอรับความคุ้มครองประเภท สิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตร ในกรณีจะพิจารณาว่า สิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้นหรือไม่ หากเป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้นก็ควรจะขอรับความ คุ้มครองประเภทสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ซึ่งการที่จะขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ได้นั้นต้องมีลักษณะครบถ้วนทั้ง 3 ประการ กล่าวคือ เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ เป็นการประดิษฐ์ที่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น และเป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม หากเป็นการประดิษฐ์ที่ไม่มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น ไม่มีความก้าวหน้าทางเทคนิค แต่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่และเป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม ควรจะขอรับความคุ้มครองประเภทอนุสิทธิบัตร รวมทั้งพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมที่ถูกกว่า อายุการคุ้มครอง ขั้นตอนการจดทะเบียนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นต้น

3. เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาเอกสาร ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ประดิษฐ์ส่งเอกสารขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรมายังกองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์บริการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อผลงานการประดิษฐ์ว่าสมควรขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือไม่ รวมทั้งส่งแจ้งผู้ประดิษฐ์ เพื่อให้ผู้ประดิษฐ์เข้าชี้แจงข้อมูลความจริงอันเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ต่อเจ้าหน้าที่ในกรณีที่กองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์บริการ ต้องการให้เข้าชี้แจง

4. เมื่อทราบผลจากเจ้าหน้าที่แล้ว และเจ้าหน้าที่เห็นว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นมีข้อบกพร่อง อย่างมาก เช่น เหมือนหรือคล้ายกับสิ่งประดิษฐ์อื่นหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายให้สิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นอันตกไป หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ควรขอรับสิทธิบัตรแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการแจ้งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการให้ทราบ เพื่อขออนุมัติยื่นขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรและจัดทำสัญญาโอนสิทธิระหว่างผู้ประดิษฐ์กับกรมวิทยาศาสตร์บริการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการเห็นชอบ หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าสิ่งประดิษฐ์นั้นเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ควรขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร แต่มีข้อบกพร่องที่ต้องดำเนินการแก้ไข ให้ผู้ประดิษฐ์ดำเนินการแก้ไขตามความเห็น โดยให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดทำสัญญาโอนสิทธิระหว่างผู้ประดิษฐ์กับกรมวิทยาศาสตร์บริการ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ให้ผู้ประดิษฐ์ดำเนินการแก้ไขตามความเห็นของเจ้าหน้าที่เรียบร้อยแล้ว

5. เจ้าหน้าที่ประสานงานกับผู้ประดิษฐ์ เพื่อจัดเตรียมเอกสารที่ใช้ประกอบการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารร่วมกัน หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จะดำเนินการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาระทรวงพาณิชย์ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ผู้ประดิษฐ์ได้ ทำสัญญาโอนสิทธิกับกรมวิทยาศาสตร์บริการเรียบร้อยแล้ว

6. เจ้าหน้าที่ติดตามผลการพิจารณาของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในทุกขั้นตอน
7. เมื่อทราบผลการขอรับสิทธิบัตรแล้ว เจ้าหน้าที่จะแจ้งผลการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรแก่ผู้ประดิษฐ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบผลการขอรับสิทธิบัตร
8. เจ้าหน้าที่สรุปผล รวมทั้งวิเคราะห์ผลการดำเนินการ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อไป

2.1 การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์

การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์คำขอจะต้องประกอบด้วย

- (1) บันทึกรายชื่อความ ขอยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (เรียน ผพธ.)
- (2) Invention Disclosure Form สำหรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์
- (3) แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก
- (4) แบบต่อท้ายคำขอ (กรณีมีผู้ประดิษฐ์ร่วม)
- (5) รายละเอียดการประดิษฐ์ที่มีหัวข้อครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
- (6) ข้อถ้อยสิทธิ
- (7) บทสรุปการประดิษฐ์
- (8) รูปเขียน (ถ้ามี)
- (9) สำเนาบัตรประชาชน พร้อมเซ็นต์สำเนาถูกต้อง
- (10) เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการว่าจ้าง หนังสือมอบอำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

รายการที่ (5) – (10) ต้องจัดเตรียมขึ้นเองในกระดาษ ขนาด A4

เมื่อยื่นคำขอรับสิทธิบัตรแล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่จะแก้ไขได้ เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบ (ในที่นี้คือเจ้าหน้าที่กองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์บริการ) เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผันได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

การแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

กรณีคำขอรับสิทธิบัตรถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องแล้ว เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณาเป็นเงิน 250 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้ง 2 ครั้ง ครั้งละ 60 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ และให้จัดส่งคำขอรับสิทธิบัตรชุดล่าสุดอีกหนึ่งชุดพร้อมทั้งส่งคำแปลข้อถ้อยสิทธิบทสรุปการประดิษฐ์เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านกรณีที่มีผู้อื่นเห็นว่าสิ่งที่ยื่นขอสิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย หรือผู้ขอไม่ได้เป็นผู้ประดิษฐ์แต่นำผลงานของผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์มาจดทะเบียน

เมื่อประกาศโฆษณาแล้ว ผู้ขอต้องยื่นขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 250 บาท โดยใช้แบบ สป/อสป/005-ก ภายใน 5 ปี นับตั้งแต่วันประกาศโฆษณา หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

ภายหลังจากมีการขอให้ตรวจสอบแล้ว เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะทำการสืบค้นเอกสารว่าเคยมีสิ่งประดิษฐ์เดียวกันหรือคล้ายกันหรือไม่ (รวมทั้งตรวจค้นเอกสารจาก ต่างประเทศด้วย) ถ้าคำขอถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไข

ที่กำหนดในกฎหมายจะแจ้งให้ผู้ขอมาชำระค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียนเป็นเงิน 500 บาท และออกสิทธิบัตรให้ผู้ขอต่อไป หากไม่ถูกต้องจะยกคำขอ

2.2 การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น จะต้องยื่นคำขอพร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 250 บาท ซึ่งคำขอต้องประกอบด้วย

- (1) บันทึกข้อความ ขอยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (เรียน ผพธ.)
- (2) Invention Disclosure Form สำหรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
- (3) แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก
- (4) แบบต่อท้ายคำขอ (กรณีมีผู้ประดิษฐ์ร่วม)
- (5) คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)
- (6) ข้อถ้อยสิทธิ
- (7) รูปเขียน (ถ้ามี)
- (8) สำเนาบัตรประชาชน พร้อมเซ็นต์สำเนาถูกต้อง
- (9) เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการว่าจ้าง หนังสือมอบอำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

รายการที่ (4) - (9) ต้องจัดเตรียมขึ้นเองในกระดาษขนาด A4

เมื่อยื่นคำขอรับสิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์แล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้ เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผันได้หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

การแก้ไขเพิ่มเติมผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

กรณีคำขอรับสิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์ถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องแล้ว เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณาเป็นเงิน 250 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งสองครั้ง ครั้งละ 60 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอและให้จัดส่งคำขอรับสิทธิบัตรชุดล่าสุดอีกหนึ่งชุดเพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้าน

กรณีที่ผู้อื่นเห็นว่าสิ่งที่ยื่นขอสิทธิบัตรนั้น ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย หรือผู้ขอไม่ได้เป็นผู้คิดค้น แต่นำผลงานของผู้คิดค้นซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์มาจดทะเบียน กรณีสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์นี้ ผู้ขอไม่ต้องยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ ซึ่งจะใช้เฉพาะกรณีการประดิษฐ์เท่านั้น เมื่อประกาศโฆษณาครบ 90 วันแล้ว เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะทำการสืบค้นว่าเคยมีแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมือนหรือคล้ายกันแพร่หลายมาก่อนหรือไม่ ถ้าคำขอถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมาย จะแจ้งให้ผู้ขอมาชำระค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียนเป็นเงิน 500 บาท และออกสิทธิบัตรให้ผู้ขอต่อไป หากไม่ถูกต้องจะยกคำขอการยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร

2.3 การยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร

การยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร จะต้องยื่นคำขอพร้อมชำระค่าธรรมเนียม ซึ่งคำขอจะต้องประกอบด้วย

- (1) บันทึกข้อความ ขอยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (เรียน ผพธ.)
- (2) Invention Disclosure Form สำหรับอนุสิทธิบัตร
- (3) แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก
- (4) แบบต่อท้ายคำขอ (กรณีมีผู้ประดิษฐ์ร่วม)
- (5) ข้อถ้อยสิทธิ
- (6) บทสรุปการประดิษฐ์
- (7) รูปเขียน (ถ้ามี)
- (8) สำเนาบัตรประชาชน พร้อมเซ็นต์สำเนาถูกต้อง
- (9) เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการจ้าง หนังสือมอบอำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น รายการที่ (4) - (9) ต้องเตรียมขึ้นเองในกระดาษขนาด A4

เมื่อยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตรแล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบเพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้จะมีเงื่อนไขว่า จะต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผันได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

การแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

กรณีคำขอรับอนุสิทธิบัตรถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องแล้ว จะรับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรให้แก่ผู้ขอ ซึ่งเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน และออกอนุสิทธิบัตร และประกาศโฆษณาเป็นเงิน 1,000 บาท ภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ ในการประกาศโฆษณาจะประกาศในหนังสือประกาศโฆษณาอนุสิทธิบัตรเป็นเวลา 1 ปี

เมื่อประกาศโฆษณาแล้ว บุคคลอื่นที่มีส่วนได้เสียสามารถที่จะขอให้ตรวจสอบอนุสิทธิบัตรว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ โดยใช้แบบ สป/สผ/อสป/005-ก หากปรากฏว่า อนุสิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามกฎหมายก็จะถูกเพิกถอนต่อไป

2.4 เอกสารหลักฐานรายละเอียดเกี่ยวกับคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ต้องมีความครบถ้วนของเอกสารและหลักฐาน ดังนี้

1. แบบพิมพ์คำขอ (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก) ที่กรอกข้อความตามข้อเท็จจริงให้ครบถ้วน (หากข้อใดไม่มีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อนั้น ไม่จำเป็นต้องกรอก)

2. รายละเอียดการประดิษฐ์ ที่มีหัวข้อต่างๆ อย่างน้อย ดังนี้

(1) ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ จะต้องระบุว่าการประดิษฐ์นั้นคืออะไร โดยระบุถึง ลักษณะสำคัญของการประดิษฐ์นั้นด้วย

(2) ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์จะต้องระบุถึงลักษณะที่สำคัญของการประดิษฐ์โดยย่อ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ดังกล่าว

(3) สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ จะต้องระบุว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรจัดอยู่ในสาขาวิชาการหรือเทคโนโลยีด้านใด

(4) ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง จะต้องระบุลักษณะของการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้ว พร้อมทั้งข้อบกพร่องต่างๆ หรือปัญหาของการประดิษฐ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรนั้นแตกต่างกับการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้วอย่างไรและเพียงใด

(5) คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ (ในกรณีที่มีการประดิษฐ์ที่ยื่นขอรับสิทธิบัตรมีรูปเขียน) ให้อธิบายว่ารูปเขียนแต่ละรูปนั้นแสดงให้เห็นถึงส่วนใดของการประดิษฐ์ทั้งนี้ไม่ใช่เป็นการอธิบายว่ารูปเขียนนั้นมีส่วนประกอบหรือมีรายละเอียดและการทำงานอย่างไร

(6) การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ จะต้องระบุรายละเอียดของการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรว่ามีลักษณะโครงสร้าง ส่วนประกอบ องค์ประกอบ หรือขั้นตอนอย่างไรบ้าง การบรรยายในหัวข้อนี้จะต้องละเอียดสมบูรณ์ และชัดเจนพอที่จะทำให้ผู้มีความชำนาญระดับสามัญในสาขาวิทยาการนั้นๆ สามารถอ่านแล้วเข้าใจการประดิษฐ์นั้นได้และสามารถนำไปใช้และปฏิบัติตามการประดิษฐ์นั้นได้ด้วย

(7) วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด ในกรณีที่มีการระบุในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์ โดยสมบูรณ์ถึงวิธีการประดิษฐ์หลายวิธี ผู้ขอจะต้องระบุถึงวิธีการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด แต่ถ้ามีการเปิดเผยวิธีการประดิษฐ์เพียงวิธีเดียวในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ผู้ขอก็สามารถระบุได้ว่า "วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ วิธีการดังที่ได้บรรยายไว้ในหัวข้อการเปิดเผย การประดิษฐ์ โดยสมบูรณ์"

(8) การใช้ประโยชน์ของการประดิษฐ์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรมหรือพาณิชย์กรรม ในกรณีที่ลักษณะของการประดิษฐ์เองไม่สามารถแสดงได้ว่าจะนำไปใช้ในการผลิตในด้านต่างๆ ได้หรือไม่อย่างไร ผู้ขอจะต้องอธิบายให้เห็นว่าสามารถนำเอาการประดิษฐ์นั้นไปใช้ในทางใดบ้าง และมีประโยชน์อย่างไร แต่ถ้าโดยลักษณะของการประดิษฐ์นั่นเอง แสดงให้เห็นได้อยู่แล้วว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการผลิตได้ก็ไม่จำเป็นต้องมีหัวข้อนี้

3. ข้อถ้อยสิทธิ

4. บทสรุปการประดิษฐ์

5. รูปเขียน (ถ้ามี)

6. เอกสารหลักฐานอื่น ๆ ที่ต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ดังนี้

กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้ประดิษฐ์จะต้องยื่นหนังสือรับรองสิทธิตามแบบ แบบ สป/สผ/อสป/ 001-ก (พ) (ไม่จำเป็นต้องยื่นสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน)

กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้รับโอนสิทธิจากผู้ประดิษฐ์ จะต้องยื่นหนังสือโอนสิทธิ

กรณีที่ผู้ขอเป็นนายจ้างผู้ประดิษฐ์จะต้องยื่นหนังสือแสดงการเป็นนายจ้างของผู้ประดิษฐ์

ถ้าผู้ขอเป็นนิติบุคคล จะต้องยื่นหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน

กรณีที่ผู้ขอประสงค์จะขอถ้อยสิทธิวันยื่นให้เป็นวันเดียวกับที่ยื่นขอไว้ครั้งแรกในต่างประเทศ ให้ยื่นคำขอถ้อยสิทธิให้ถ้อยวันยื่นคำขอในต่างประเทศเป็นครั้งแรก เป็นวันยื่นคำขอในประเทศไทย (แบบ สป/สผ/อสป/002-ก)

2.5 คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารและ หลักฐาน ดังนี้

1. แบบพิมพ์คำขอ (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก) ที่กรอกข้อความตามข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน (หากข้อใดไม่มีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อนั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องกรอก)

2. คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)

3. ข้อถ้อยสิทธิ

4. รูปเขียนหรือภาพถ่าย

5. เอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่ต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ดังนี้

กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้ออกแบบ จะต้องยื่นหนังสือรับรองสิทธิตามแบบ สป/สผ/อสป/001-ก (พ) (ไม่จำเป็นต้องยื่นสำหรับประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน)

กรณีที่ผู้ขอเป็นผู้รับโอนสิทธิจากผู้ออกแบบจะต้องยื่นหนังสือโอนสิทธิ

กรณีที่ผู้ขอเป็นนายจ้างผู้ออกแบบ จะต้องยื่นหนังสือแสดงการเป็นนายจ้างของผู้ออกแบบ

ถ้าผู้ขอเป็นนิติบุคคล จะต้องยื่นหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน

2.6 คำขอแก้ไขเพิ่มเติม

คำขอแก้ไขเพิ่มเติมจะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอแก้ไขเพิ่มเติม (แบบ สป/สผ/อสป/003-ก)

- เอกสารที่ผู้ขอต้องแก้ไขเพิ่มเติม (อาจจะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบางส่วนของคำขอ หรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ระยะเวลาไม่เกิน 90 วันนับแต่วันที่ผู้ขอได้รับแจ้ง

2.7 การรับชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตรประดิษฐ์/สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- คำขอรับสิทธิบัตรประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ อีก 1 ชุด (เฉพาะกรณีคำขอรับสิทธิบัตรประดิษฐ์ผู้ขอต้องจัดส่งคำแปลข้อถ้อยสิทธิและบทสรุปการประดิษฐ์เป็นภาษาอังกฤษ 1 ชุด ระยะเวลาไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันที่ผู้ขอได้รับแจ้งครั้งที่สอง (สำหรับอนุสิทธิบัตรไม่มี ขั้นตอนนี้)

2.8 คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์/ตรวจสอบอนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจความครบถ้วนของเอกสาร หลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ (แบบ สป/อสป/005-ก) (สำหรับคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ไม่มีขั้นตอนนี้)

ระยะเวลา กรณีคำขอรับสิทธิบัตรประดิษฐ์ ไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ประกาศโฆษณา กรณีอนุสิทธิบัตร ไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศโฆษณา

2.9 การรับชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจความครบถ้วน ของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- คำขอรับสิทธิบัตรประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์/อนุสิทธิบัตรอีก 1 ชุด แล้วแต่กรณี

ระยะเวลา ไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่ผู้ขอได้รับแจ้ง

2.10 คำขอแปลงคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็นอนุสิทธิบัตร/คำขอรับอนุสิทธิบัตรเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอแปลงคำขอฯ (แบบ สป/อสป/004-ก)
- คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตรที่ยื่นไว้เดิม 1 ชุด

กรณีขอแปลงคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็นอนุสิทธิบัตร ต้องกระทำก่อนมีการประกาศโฆษณา

กรณีขอแปลงคำขอรับอนุสิทธิบัตรเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์ต้องกระทำก่อนมีการรับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตร

2.11 การคัดค้าน

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอโต้แย้ง (แบบ สป/สผ/008-ก)
 - เอกสารประกอบการคัดค้านสำหรับเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 2 ชุด และเอกสารผู้คัดค้าน 1 ชุด
- การโต้แย้งจะต้องโต้แย้งภายใน 90 วัน นับแต่วันที่รับคำคัดค้าน

2.12 การขอจำหน่ายหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอจำหน่ายหรือส่งหลักฐานเพิ่มเติม (แบบ สป/สผ/007-ก (พ)) พร้อม ทั้งพยานหรือหลักฐานที่จะนำมาแสดงหรือแถลงเพิ่มเติม จำนวน 1 ชุด

ระยะเวลา กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะพิจารณาถึงระยะเวลาการขอจำหน่ายหรือหลักฐานว่าเกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ดังนี้

กรณีที่เป็นการคัดค้าน จะต้องยื่นคำขอภายใน 30 วัน นับแต่วันที่คัดค้าน

กรณีที่เป็นการโต้แย้ง จะต้องยื่นคำขอภายใน 30 วัน นับแต่วันที่โต้แย้ง

2.13 คำอุทธรณ์

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำอุทธรณ์ (แบบ สป/สผ/อสป/009-ก)
 - เอกสารประกอบการอุทธรณ์ต้นฉบับจำนวน 1 ชุด และสำเนาอีกจำนวน 10 ชุด
- ระยะเวลาไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดี

2.14 การรับชำระค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตรและการต่ออายุอนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- คำขอชำระค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/010-ก)

ค่าธรรมเนียมเป็นไปตามกฎกระทรวง โดยเริ่มตั้งแต่ปีที่ 5 จนสิ้นอายุแล้วแต่กรณี

ระยะเวลา ค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรจะเริ่มต้นชำระตั้งแต่เริ่มปีที่ 5 จน สิ้นอายุแล้วแต่กรณี (สิทธิบัตรการประดิษฐ์ ปีที่ 5-20 สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ปีที่ 5-10 และอนุสิทธิบัตร ปีที่ 5-6 และต่ออายุได้อีกสองครั้งๆ ละ 2 ปี) โดยเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอจนสิ้นปีที่ 4 ซึ่งผู้ทรงสิทธิบัตรจะต้องชำระภายใน 60 วัน ของระยะเวลาเริ่มต้นของแต่ละปี หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวผู้ทรงสิทธิยังสามารถที่จะชำระได้ต่อไปอีก 120 วัน แต่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม เพิ่มอีกร้อยละ 30 ของค่าธรรมเนียมในปีนั้นๆ

2.15 คำขอรับบำเหน็จพิเศษ

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอรับบำเหน็จพิเศษ (แบบ สป/สผ/อสป/207-ค) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

2.16 คำขอคืนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือเลิกข้อถือสิทธิบางข้อ

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอคืนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือเลิกข้อถือสิทธิบางข้อ (แบบ สป/ สผ/อสป/208-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

2.17 คำขอรับใบแทนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรหรือใบแทนใบอนุญาตให้ใช้สิทธิตามสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอรับใบแทนสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร หรือใบแทนใบอนุญาตให้ใช้สิทธิตามสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/209-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ เช่น ใบ แจ้งความของสถานีตำรวจ เป็นต้น

2.18 คำขอบันทึกคำยินยอมให้บุคคลอื่นใช้สิทธิตามสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอบันทึกคำยินยอมให้บุคคลอื่นใช้สิทธิตามสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/202-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

2.19 คำขออนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขออนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/203- ค) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

2.20 คำขอให้ยกเลิกใบอนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอให้ยกเลิกใบอนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/ อสป/204-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

2.21 คำขอจดทะเบียนการอนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของ เอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอจดทะเบียนการอนุญาตให้สิทธิตามสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/205-ก) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ เช่น สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ เป็นต้น

2.22 คำขอจดทะเบียนการโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และการรับโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรโดยทางมรดก

จะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบพิมพ์คำขอจดทะเบียนการโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และการรับโอนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรโดยทางมรดก (แบบ สป/สผ/อสป/206-ค) พร้อมทั้งเอกสารประกอบ

2.23 เอกสารประกอบคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

1. คำขอจดทะเบียนตามประเภทเครื่องหมายที่จะจดทะเบียน (เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วม) พร้อมสำเนา รวม 5 ชุด โดยให้กรอกข้อความต่างๆ ในคำขอจดทะเบียน ปิดรูปเครื่องหมาย พร้อมลงชื่อ และถ่ายสำเนาจากคำขอจดทะเบียนที่ได้กรอกข้อความ ปิดรูป และลงชื่อแล้วจำนวน 5 ชุด
2. สำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง ในกรณีที่ผู้ขอเป็นบุคคลธรรมดา
3. หนังสือรับรองนิติบุคคลฉบับปัจจุบัน โดยมีคำรับรองของผู้มีอำนาจให้คำรับรองตามกฎหมาย ไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนนั้น ในกรณีที่นิติบุคคล
4. สำเนาหนังสือแต่งตั้งตัวแทน หรือ หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
5. รูปเครื่องหมายการค้า ที่เหมือนกับที่ปิดลงในคำขอจดทะเบียน อีกจำนวน 5 รูป
6. หลักฐานนำสืบลักษณะบ่งเฉพาะ หรือ หนังสือขอผ่อนผันการนำส่งหลักฐานดังกล่าว (ถ้ามี)

ค่าธรรมเนียม

ขั้นตอนการยื่นคำขอจดทะเบียน ค่าธรรมเนียมขึ้นอยู่กับรายการสินค้าหรือบริการที่จะจดทะเบียนซึ่งต้องชำระค่าธรรมเนียมรายการสินค้าและบริการอย่างละ 500 บาท

ขั้นตอนการรับจดทะเบียน โดยนายทะเบียนจะแจ้งให้ผู้ขอชำระค่าธรรมเนียมภายหลังครบกำหนดตามประกาศโฆษณาและไม่มีผู้คัดค้านการจดทะเบียน โดยผู้ขอต้องชำระค่าธรรมเนียมตามจำนวนสินค้า/บริการอย่างละ 300 บาท

2.24 การดำเนินการขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวม มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. กรอกข้อความในแบบพิมพ์ แบบ บผ.1, บผ.1(พ) หรือบผ.1(Add) ให้ครบถ้วน
 - คำขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวม พร้อมลงลายมือชื่อผู้ขอรับจดทะเบียน หรือตัวแทน และ
 - ในกรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนเป็นผู้ออกแบบเองจะต้องกรอกข้อความในคำรับรองสิทธิของจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวมหรือกรณีผู้ขอเป็นชาวต่างชาติให้ใช้แบบ บผ.1(Add)
2. เตรียมเอกสารการแสดงสิทธิในการขอจดทะเบียน
 - ในกรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนเป็นผู้รับโอนสิทธิ จะต้องแนบหนังสือโอนสิทธิ ที่มีลายมือชื่อผู้โอน และผู้รับโอน
 - ในกรณี ผู้ขอจดทะเบียนเป็นผู้รับสิทธิโดยเหตุอื่น เช่น รับมรดก สัญญาจ้าง ให้ยื่นเอกสารแสดงสิทธิอื่นๆ
3. เตรียมหนังสือมอบอำนาจ ในกรณีที่มอบผ่านตัวแทนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา ให้ดำเนินการแทน
4. ตัวอย่างวงจรรวมที่มีแบบผังภูมิที่ยื่นขอจดทะเบียนจำนวน 4 ตัวอย่าง สำหรับกรณีที่มีการนำแบบผังภูมินั้นออกหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์แล้ว ทั้งนี้ไม่เกิน 2 ปี
5. รายละเอียดข้อมูลการทำงานทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ของวงจรรวมเป็นภาษาไทย เช่น Data sheet เป็นต้น
6. ภาพวาด หรือภาพถ่ายลายเส้น หรือสิ่งอื่นที่ให้ผลในลักษณะเดียวกันที่ใช้ในการผลิตวงจรรวมที่มีแบบผังภูมิ เช่น แผ่นบัง (MASK) เป็นต้น

ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวม

- ยื่นคำขอจดทะเบียนแบบผังภูมิ ค่าขอละ 1,000 บาท
- การประกาศโฆษณาการรับจดทะเบียนแบบผังภูมิ ฉบับละ 500 บาท
- หนังสือสำคัญแบบผังภูมิ ฉบับละ 1,000 บาท

ค่าธรรมเนียมรายปีตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงโดยชำระค่าธรรมเนียมรายปี (เริ่มชำระใน ปีที่ 2) หรือจะชำระทั้งหมดในคราวเดียวกันก็ได้

2.25 สถานที่และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน

สถานที่ยื่นขอจดทะเบียน

สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนได้ที่ กองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์บริการ (พธ.) ชั้น 8 อาคารหอสมุดวิทยาศาสตร์ ดร.ตัว ลพานุกรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

วิธีการยื่นขอจดทะเบียน

สามารถส่งเอกสารประกอบการยื่นจดทะเบียนได้ที่กองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์บริการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารและนำจดทะเบียนตามระบบออนไลน์ DIP-CA ในนามกรมวิทยาศาสตร์บริการ

2.26 ฐานข้อมูลการสืบค้นสิทธิบัตร

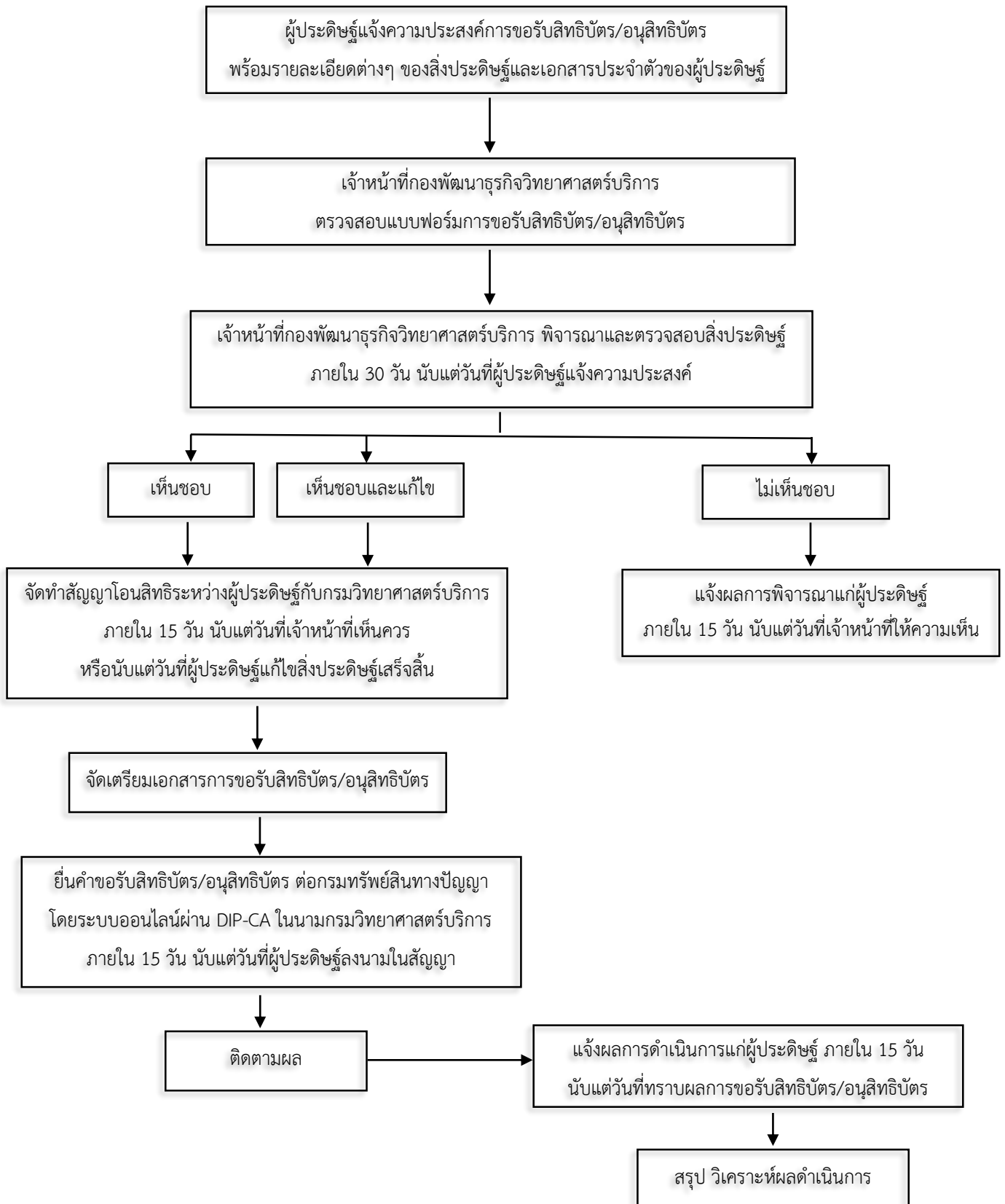
- ฐานข้อมูลสิทธิบัตรไทย <http://www.ipthailand.go.th>
- ฐานข้อมูลสิทธิบัตรอเมริกา <http://www.uspto.gov>
- ฐานข้อมูลสิทธิบัตรโลก <http://www.wipo.int>
- ฐานข้อมูลสิทธิบัตรยุโรป <http://www.gb.espacenet.com/>
- ฐานข้อมูลสิทธิบัตรญี่ปุ่น <http://www.jpo.go.jp/>
- นอกจากนั้นการสืบค้นทั่วไปได้จาก www.google.com

****** หากมีข้อซักถามเบื้องต้นเกี่ยวกับผลงานที่จะยื่นรับความคุ้มครอง สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ กองพัฒนาธุรกิจวิทยาศาสตร์ บริการ (พธ.) ชั้น 8 อาคารหอสมุดวิทยาศาสตร์ ดร.ตัว ลพานุกรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

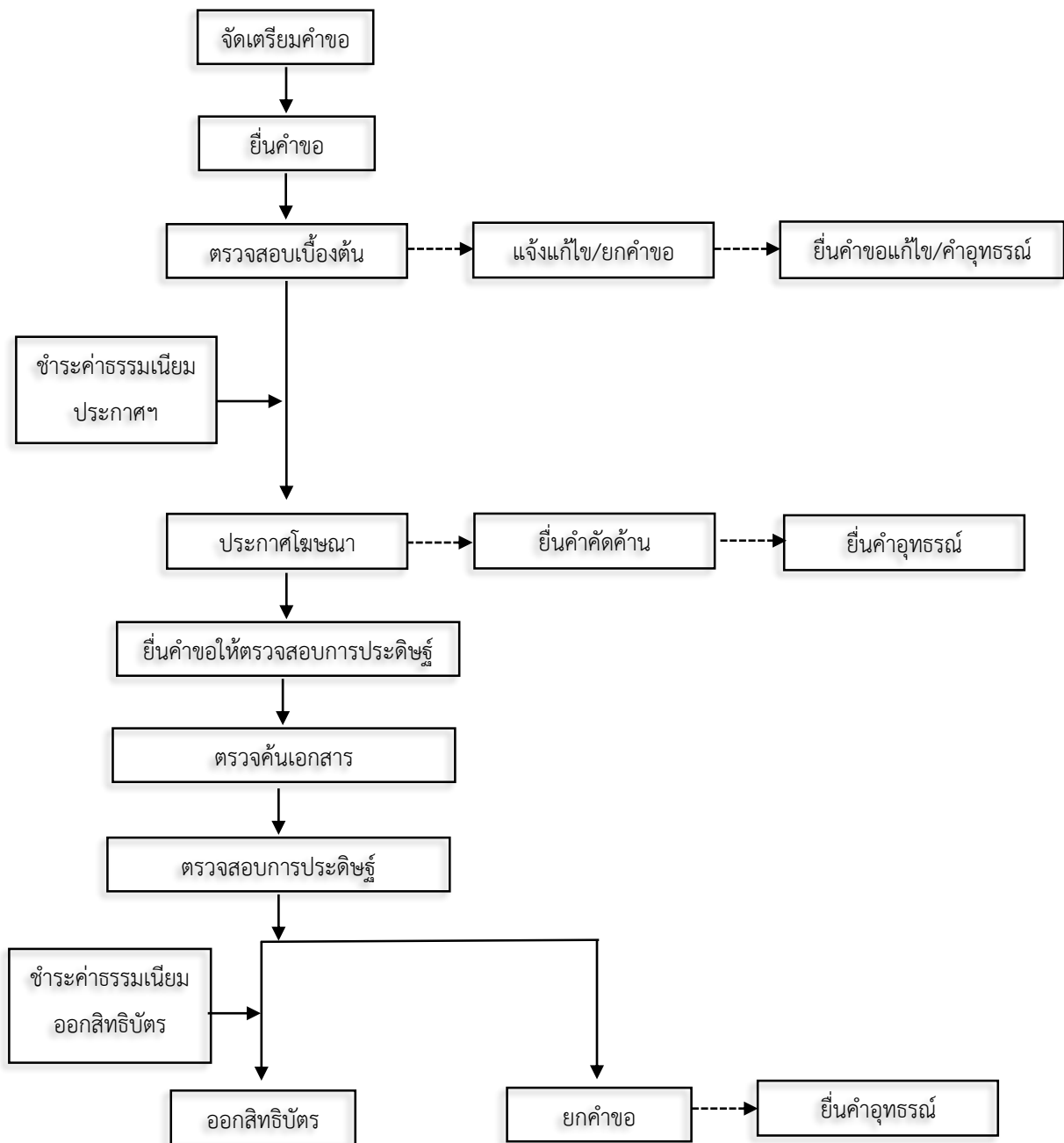
เบอร์โทรศัพท์ 02-2017549 หรือ E-mail : bd-dss@dss.go.th หรือแอปพลิเคชันไลน์ ID line: @381wkjha

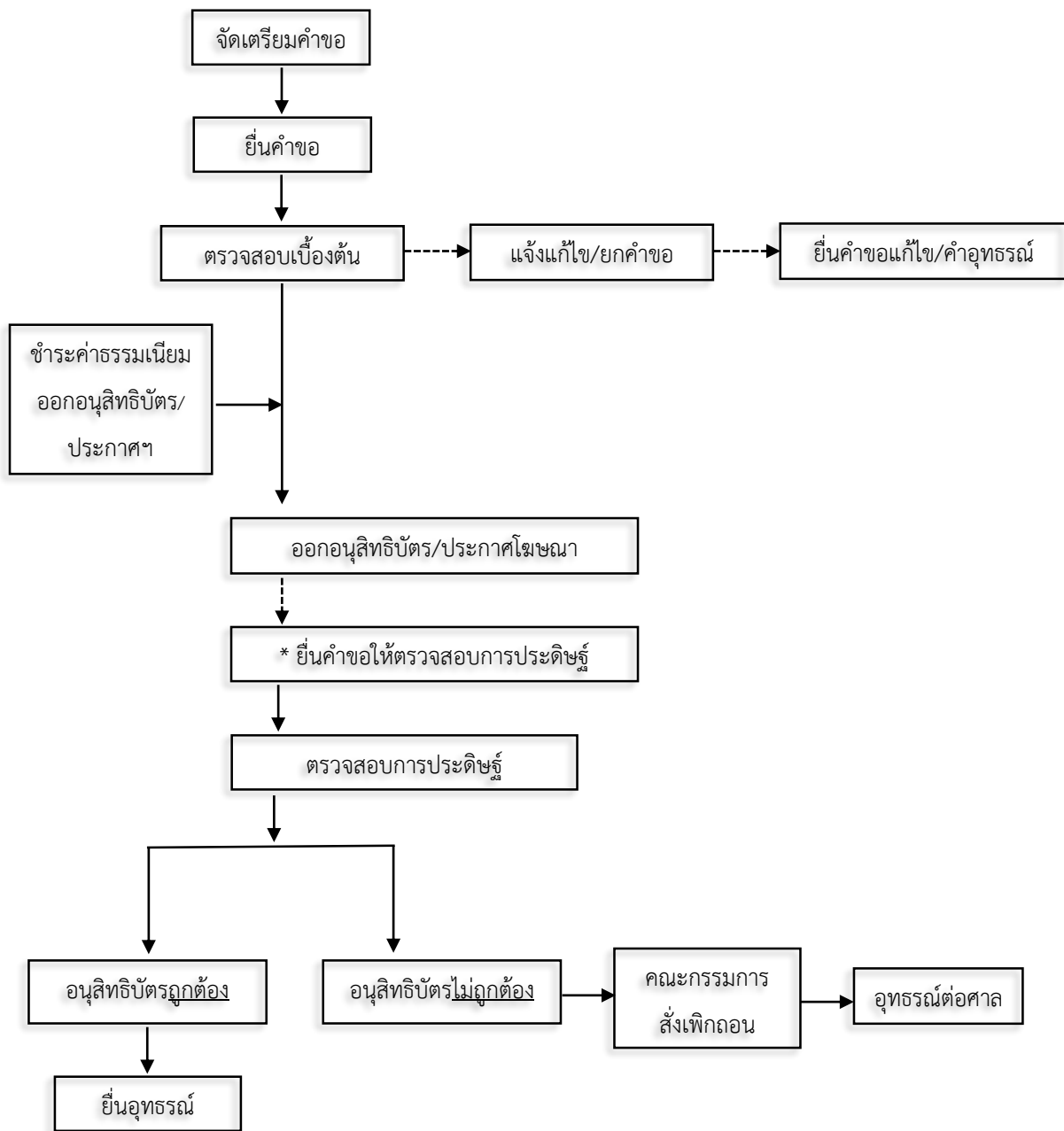
2.27 ขั้นตอนการดำเนินการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

2.28 ขั้นตอนตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์โดยย่อ ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

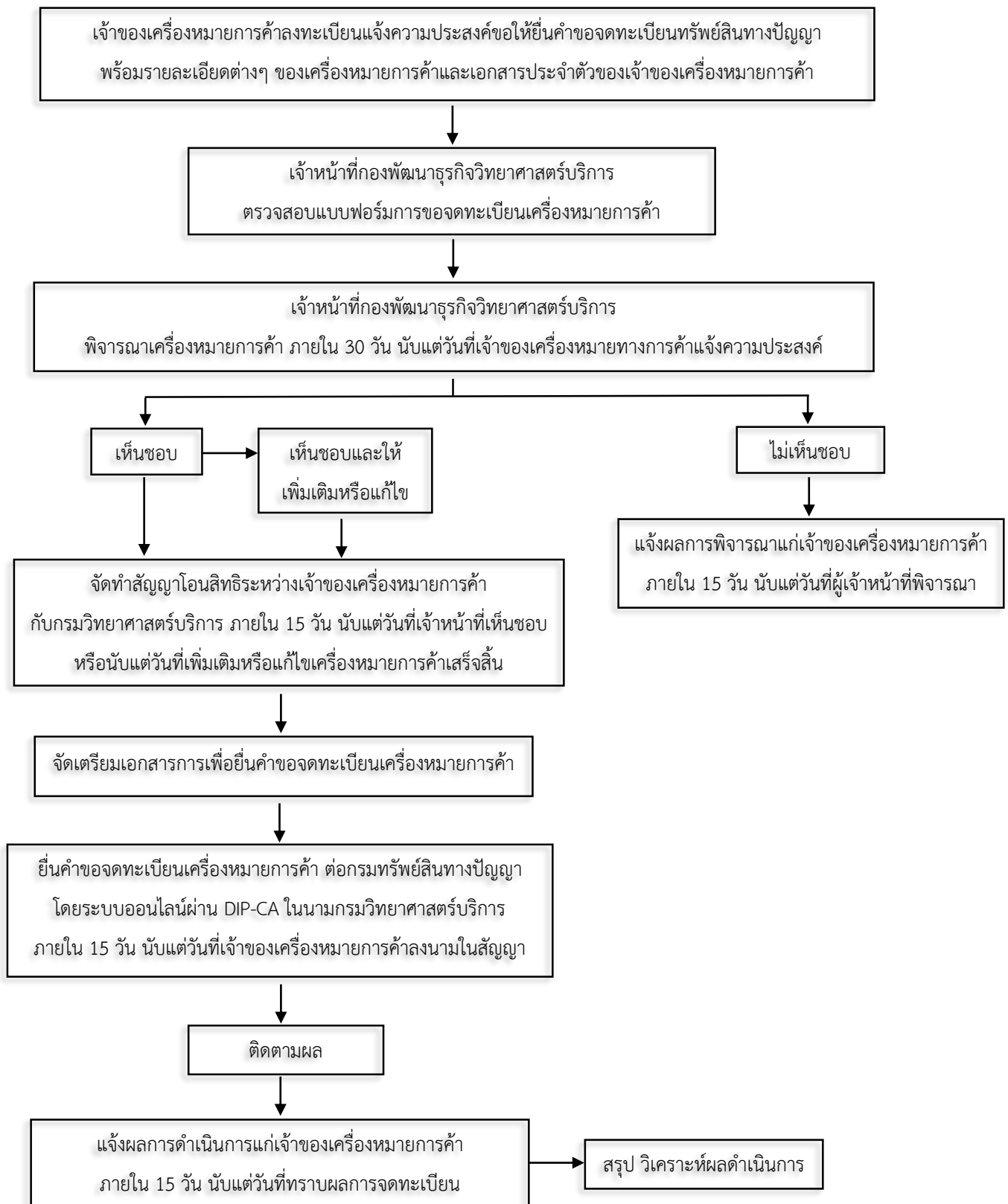
2.29 ขั้นตอนการตรวจสอบคำขอรับอนุสิทธิบัตรโดยย่อ ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

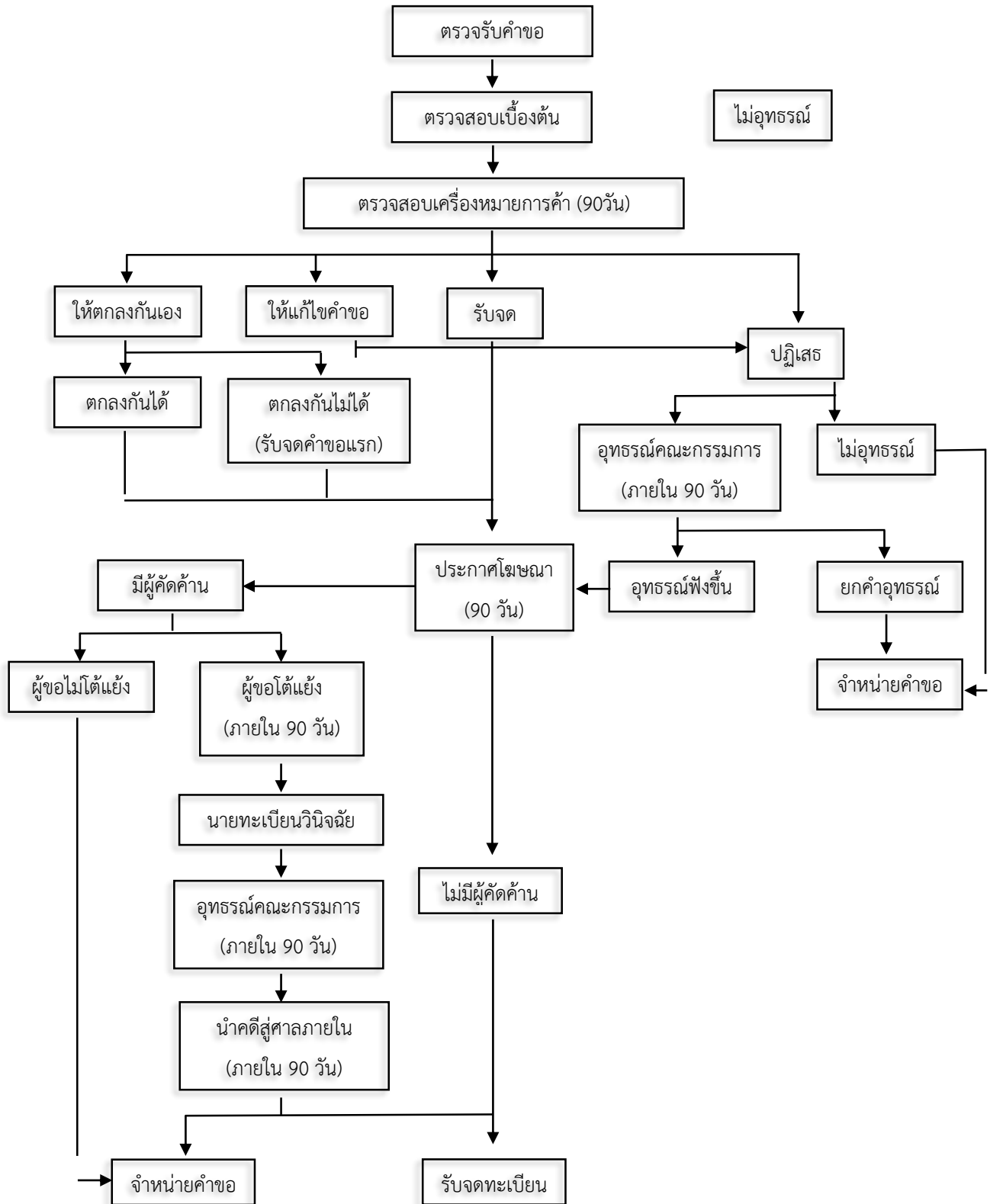
หมายเหตุ* ม. 65 ณ ภายในเวลาหนึ่งปีนับจากวันประกาศโฆษณาการจดทะเบียนการประดิษฐ์และออกอนุสิทธิบัตร บุคคลผู้มีส่วนได้เสียอาจขอให้ตรวจสอบว่าการประดิษฐ์อนุสิทธิบัตรตามที่กำหนดไว้ใน ม.65 ทวิ (การประดิษฐ์ขึ้นใหม่และสามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม) หรือไม่ก็ได้

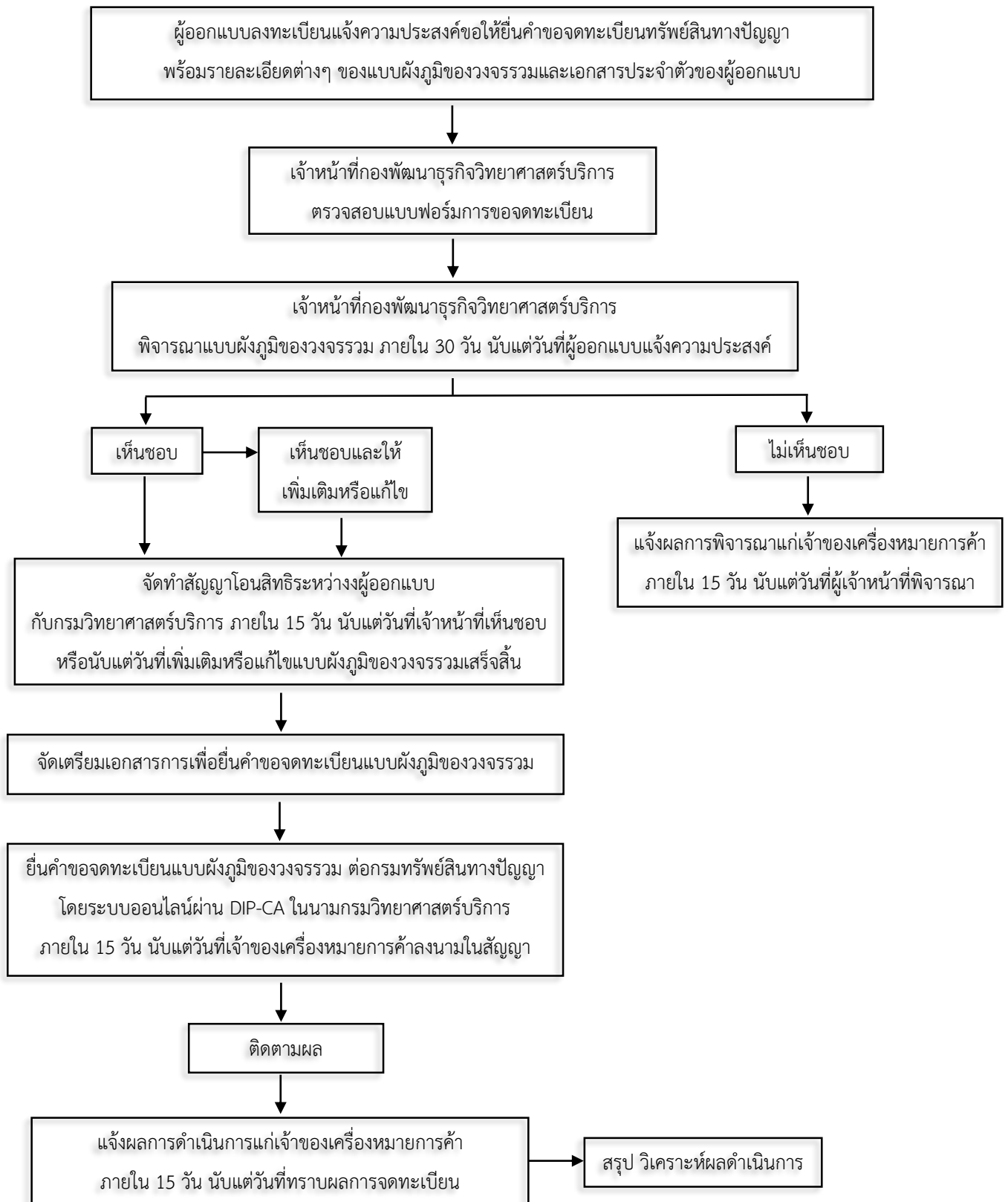
2.30 ขั้นตอนการดำเนินการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

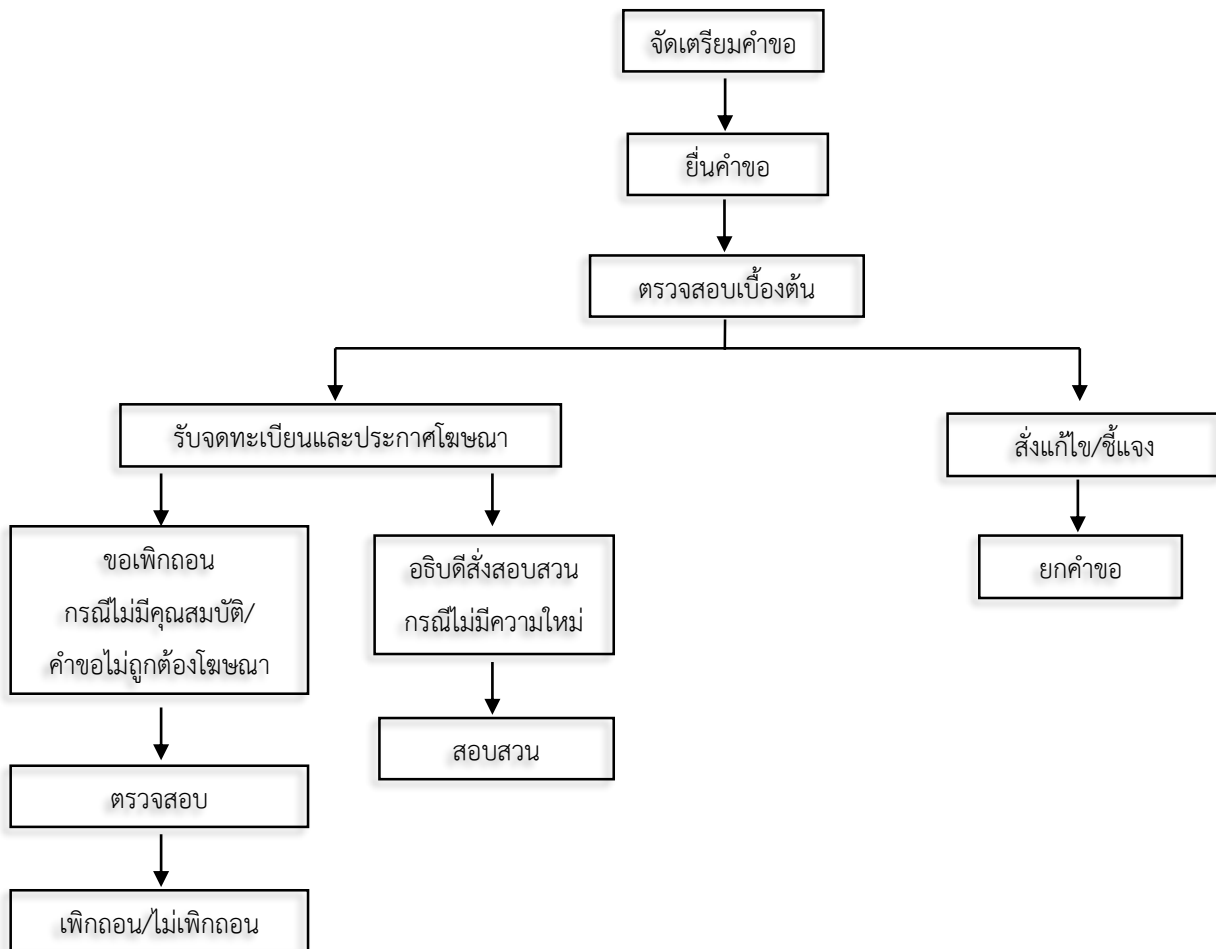
2.31 ขั้นตอนพิจารณาขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

2.32 ขั้นตอนการดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวมของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

2.33 ขั้นตอนพิจารณาขอจดทะเบียนแบบผังภูมิของวงจรรวมของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

บทที่ 3

คำแนะนำในการร่างคำขอสิทธิบัตร

3.1 การร่างคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

3.1.1 องค์ประกอบของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์และอนุสิทธิบัตรจะมีองค์ประกอบที่เหมือนกันยกเว้นในส่วนขอข้อถ้อยสิทธิที่กฎหมายกำหนดว่าข้อถ้อยสิทธิของอนุสิทธิบัตรมีได้ไม่เกิน 10 ข้อ องค์ประกอบของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตรประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

(1) รายละเอียดการประดิษฐ์ ในส่วนนี้จะประกอบด้วยหัวข้อย่อย 7 หัวข้อ ได้แก่

- ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
- สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์
- ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง
- ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์
- การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์
- คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ
- วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด

(2) ข้อถ้อยสิทธิ

(3) บทสรุปการประดิษฐ์

(4) รูปเขียน (ในกรณีที่มี)

ในการร่างคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์และอนุสิทธิบัตร กฎหมายมีข้อกำหนดในการจัดเตรียมเอกสารในเบื้องต้น ดังนี้

- ใช้กระดาษสีขาวเรียบไม่มีเส้น ขนาด A4 โดยใช้หน้าเดียว ตามแนวตั้ง เว้นแต่รูปเขียนอาจใช้แนวนอนได้
- ระบุหมายเลขหน้า และจำนวนหน้าทั้งหมดไว้กลางหน้ากระดาษด้านบนของทุกหน้า ตามลำดับ
- มีหมายเลขกำกับไว้ด้านซ้าย ทุกๆ 5 บรรทัดตามลำดับข้อความในรายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถ้อยสิทธิ และ

บทสรุปการประดิษฐ์

- ใช้หน่วยการวัดปริมาณ ตามหลักสากล
- ใช้ศัพท์เฉพาะ เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ที่ใช้กันทั่วไปในศิลปะหรือวิทยาการนั้นๆ
- ไม่ชุดลบ เปลี่ยนแปลง หรือมีคำหรือข้อความใดๆ ระหว่างบรรทัด

3.1.2 คำแนะนำในการร่างรายละเอียดการประดิษฐ์ของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

(1) **ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์** จะต้องบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของการประดิษฐ์ ต้องสื่อถึงลักษณะทางเทคนิค โดยไม่ย่อท้อสรรพคุณ และสื่อให้ผู้อื่นค้นหาได้ง่าย หลักการร่างชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ ควรบ่งบอกให้รู้ว่าเป็นการประดิษฐ์เรื่องอะไร มีลักษณะสำคัญทางเทคนิคอย่างไร

- กรณีสิ่งประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ ชื่อต้องขึ้นต้นด้วยผลิตภัณฑ์นั้น เช่น
 - ผลิตภัณฑ์สำหรับเพาะกล้าพืชผัก
 - สูตรผลิตภัณฑ์เจลยับยั้งการอักเสบของผิวหนัง
 - เครื่องหีบน้ำมันแบบกดอัด
- กรณีสิ่งประดิษฐ์เป็นกระบวนการหรือกรรมวิธีหรือวิธีการ ชื่อต้องขึ้นต้นด้วยกระบวนการหรือกรรมวิธีหรือวิธีการตามลำดับ เช่น
 - กระบวนการเลี้ยงกุ้งในระบบปิดที่มีความหนาแน่นสูง
 - กรรมวิธีการสังเคราะห์พีโรโมนสำหรับดึงดูดผีเสื้อหนอนใยผัก
- กรณีที่ประดิษฐ์ทั้งผลิตภัณฑ์และกระบวนการขึ้นใหม่ ชื่อต้องบ่งบอกทั้งสองอย่าง เช่น
 - คอนกรีตผสมแกนต้นเฮมพ์และกรรมวิธีผลิตดังกล่าว
 - สูตรและกรรมวิธีผลิตเครื่องดื่มอาติโซคผสมสมุนไพร
 - ชีวผลิตภัณฑ์สำหรับกำจัดแมลงหวี่ขาวและกรรมวิธีในการเตรียม
- กรณีที่ประดิษฐ์ทั้งกระบวนการและเครื่องมือขึ้นใหม่ ชื่อต้องบ่งบอกทั้งสองอย่าง เช่น
 - กรรมวิธีและอุปกรณ์เก็บรวบรวมเส้นใยแร่

Tips : วิธีการระบุชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
ชื่อทั่วไป + ลักษณะสำคัญทางเทคนิคที่คิดขึ้นใหม่หรือปรับปรุง

(2) **สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์** เป็นการระบุสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ที่เสนอ เช่น เคมี เคมีอินทรีย์ เคมีปิโตรเลียม วิทยาศาสตร์การอาหาร เกษษกรรม ฯลฯ หลักการร่างสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ ให้เขียนสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ตามด้วยชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ เช่น

- วิศวกรรมเครื่องกลที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหีบน้ำมันแบบกดอัด
- เคมีที่เกี่ยวข้องกับสูตรปุ๋ยผสมเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวไร่และกรรมวิธีผลิตปุ๋ยผสมสูตรดังกล่าว
- จุลชีววิทยาที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ชนิดผงสำหรับคลุกเมล็ด
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสูตรและกรรมวิธีการผลิตเครื่องดื่มอาติโซคผสมสมุนไพร
- เคมีที่เกี่ยวข้องกับสูตรผสมสารสกัดจากใบชาเมี่ยงและน้ำมันหอมระเหยจากผลมะแขว่น

Tips : วิธีการร่างสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์
สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ + ชื่อการประดิษฐ์

(3) ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง จะต้องระบุลักษณะของการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนแล้ว พร้อมทั้งข้อบกพร่องต่างๆ หรือปัญหาของการประดิษฐ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าการประดิษฐ์ที่ขอรับ ในกรณีที่เป็น การประดิษฐ์ที่ยังไม่เคยมีมาก่อนเลย ผู้ขออาจจะระบุถึงปัญหาในทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำมาให้เกิดแนวคิดดังกล่าว หลักการร่างภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง ควรแบ่งย่อหน้า ดังนี้

- คำอธิบายย่อหน้าแรก ควรอธิบายถึงลักษณะเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ที่นิยมกระทำกันโดยทั่วไป และบอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้น
- คำอธิบายย่อหน้าที่สอง ควรอธิบายถึงลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์อื่นสำหรับแก้ปัญหาเดียวกัน โดยสรุป ซึ่งอาจอ้างอิงด้วยเลขที่คำขอรับสิทธิบัตร สิทธิบัตร หรือเลขที่ประกาศโฆษณาของเอกสารที่ทำการตรวจค้นก่อนหน้า
- คำอธิบายย่อหน้าที่สาม ควรเสนอข้อด้อยในการแก้ปัญหาของการประดิษฐ์อื่น นั่นคือการประดิษฐ์ที่อธิบายในย่อหน้าก่อนหน้า

(4) ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์ จะต้องระบุถึงลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์ที่คิดขึ้นได้ โดยย่อ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ดังกล่าว (เพื่อแก้ปัญหาที่กล่าวไว้ในภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง) หลักการร่างลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์ ควรแบ่งย่อหน้า ดังนี้

- คำอธิบายย่อหน้าแรก ควรอธิบายถึงลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์ที่ต้องการขอรับสิทธิบัตร โดยสรุปเฉพาะลักษณะทางเทคนิคที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหา
 - กรณีการประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ ให้บรรยายถึงส่วนประกอบหรือชิ้นส่วนที่เป็นลักษณะสำคัญทางเทคนิคของผลิตภัณฑ์ว่ามีอะไรบ้าง ลักษณะเป็นอย่างไร
 - กรณีการประดิษฐ์เป็นกระบวนการหรือกรรมวิธีหรือวิธีการ ให้บรรยายถึง ขั้นตอนและเงื่อนไข หรือสภาวะของการปฏิบัติการที่เป็นลักษณะสำคัญทางเทคนิคของการประดิษฐ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ
- คำอธิบายย่อหน้าที่สอง ควรอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการประดิษฐ์ ว่าทำมาเพื่ออะไร จะได้ อะไรจากการประดิษฐ์นี้

(5) การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ บรรยายถึงรายละเอียดของการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรว่ามีลักษณะ โครงสร้าง องค์ประกอบ ขั้นตอนต่างๆ ผลดีของการประดิษฐ์ ตลอดจนตัวอย่างที่จะแสดงถึงการประดิษฐ์นั้นๆ และผลการทดสอบเปรียบเทียบ (ถ้ามี) โดยสมบูรณ์และชัดเจนพอที่จะทำให้ผู้มีความชำนาญในระดับสามัญในศิลปะวิทยาการนั้นๆ สามารถเข้าใจในการประดิษฐ์นั้นได้ และสามารถปฏิบัติตามได้

กรณีการประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์

- ให้บรรยายลักษณะสำคัญทางเทคนิคของผลิตภัณฑ์ การผลิตหรือการประกอบชิ้นส่วนหรือส่วนประกอบให้เป็นผลิตภัณฑ์นั้น ความสัมพันธ์ในหน้าที่ของแต่ละชิ้นส่วน หรือส่วนประกอบ การนำไปใช้ (ใช้อย่างไร)

- ควรอธิบายกว้างๆ ก่อนแล้วยกตัวอย่างโดยการอ้างอิงถึงรูปเขียนที่แนบ (ถ้ามี) เพื่อให้เข้าใจได้ยิ่งขึ้น

- ถ้าผลิตภัณฑ์นั้นเป็น**สารประกอบ** ให้แสดงสูตรของสารประกอบนั้นอย่างละเอียด

- บรรยายตัวแปรที่ใช้ในสูตรอย่างละเอียด

- เงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัดของตัวแปรเหล่านี้ (ถ้ามี)

- กระบวนการ (ปฏิกิริยา) สังเคราะห์สารประกอบของการประดิษฐ์นี้ว่าใช้สารตั้งต้นอะไรสถานะของการทำปฏิกิริยา (เช่น อุณหภูมิ ความดัน) ที่ใช้เป็นอย่างใดในแต่ละขั้นตอน และการนำสารประกอบดังกล่าวไปใช้ประโยชน์

- ถ้าผลิตภัณฑ์นั้นเป็น**องค์ประกอบ** (Composition) ให้กล่าวถึงส่วนประกอบ (Components) ต่าง ๆ ที่นำมาประกอบรวมเป็นองค์ประกอบนี้ในสัดส่วนที่แน่นอนพร้อมทั้งบอกระดับคุณภาพ (Grade) และที่มาของส่วนประกอบต่างๆ เหล่านั้น วิธีการผลิตองค์ประกอบจากส่วนประกอบต่างๆ เหล่านั้น การนำองค์ประกอบนี้ไปใช้ประโยชน์ (ถ้าการใช้นั้นไม่สามารถทราบได้จากคำบรรยายหรือจากชื่อผลิตภัณฑ์)

- กรณีที่การประดิษฐ์เป็น**กรรมวิธีหรือกระบวนการ** ให้อธิบายแต่ละขั้นตอนอย่างสัมพันธ์กัน บอกสถานะ (เงื่อนไข) ที่กระทำตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการและอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน มีรูปร่างเป็นอย่างไร (ถ้าสิ่งจำเป็น) จากนั้นให้บรรยายตัวอย่างกระบวนการของการประดิษฐ์นี้พร้อมกับการอ้างอิงถึงรูปเขียนหรือแผนผังเพื่อแสดงให้เห็นการประดิษฐ์นี้อย่างชัดเจน ควรใส่หมายเลขกำกับตามหลังชื่อสารประกอบ หรืออุปกรณ์ที่สอดคล้องกับรูปเขียน แผนผัง เช่น สารตั้งต้นอะมีน 1 สารชั้นกลางอะไมด์ 2 สารประกอบสูตร 1 เส้นทาง 2 หอกลับ 3 เป็นต้น

- อธิบายสรุปถึงข้อดีของการใช้การประดิษฐ์ ส่วนนี้ให้นำเสนอตัวอย่างการทดลองที่แสดงให้เห็นถึงข้อเด่นของการประดิษฐ์ที่เสนอเทียบกับการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนหน้านี้ในรูปแบบการนำเสนอต่างๆ ส่วนนี้จะช่วยลดการปฏิเสธในการให้ความคุ้มครองการประดิษฐ์ เนื่องจากมีข้อมูลรองรับข้อเด่นของการประดิษฐ์

(6) **คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ** บรรยายในกรณีที่การประดิษฐ์จำเป็นต้องมีรูปเขียน โดยระบุว่ารูปเขียนแต่ละรูปแสดงถึงส่วนใดของการประดิษฐ์ เช่น อธิบายว่ารูปที่แสดงในเอกสารส่วนของรูปเขียนคือรูปอะไร ให้บอกเฉพาะส่วนที่ทำให้เข้าใจว่าคือรูปอะไรเท่านั้น ไม่ต้องอธิบายรายละเอียดที่ปรากฏในรูป เนื่องจากรายละเอียดที่ปรากฏในรูปจะถูกอธิบายไว้ในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์อยู่แล้ว เช่น

- รูปที่ 1 และ 2 เป็นรูปเพอร์สเปกทีฟของเครื่องที่ใช้น้ำมันแบบกดอัดตามการประดิษฐ์นี้

- รูปที่ 1 แสดงกราฟเปรียบเทียบค่าความเป็นกรดของนมเปรี้ยวตามการประดิษฐ์ที่เสนอเทียบกับนมเปรี้ยวตามวิธีปกติ

(7) **วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด** ในกรณีที่มีการระบุในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ถึงวิธีการประดิษฐ์หลายวิธี ผู้ขอจะต้องระบุถึงวิธีการที่ดีที่สุด แต่ถ้ามีการเปิดเผยวิธีการประดิษฐ์เพียงวิธีเดียวในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ ให้ระบุว่า “เช่นเดียวกับที่เปิดเผยไว้แล้วในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์”

ตัวอย่างการเขียนรายละเอียดการประดิษฐ์ “สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย”

หน้า 1 ของจำนวน 6 หน้า

45

รายละเอียดการประดิษฐ์

ตัวอย่างการเขียนคำขอรับสิทธิบัตร(การ
ประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์

สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย

สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์

- 5 วิทยาศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย

ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

- กลิ่นกายหรือกลิ่นตัวนั้นเกิดจากเหงื่อที่ขับออกมาจากต่อมเหงื่อ ซึ่งประกอบด้วย สารต่าง ๆ มากมายรวมกับไขมัน เมื่อมาเจอกับเชื้อ โรคบริเวณผิวหนัง เช่น เชื้อแบคทีเรีย เชื้อรา ทำให้เกิดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเข้าสู่หน้าร้อนก็ยิ่งจะมีอุณหภูมิสูงขึ้นเป็นลำดับ เมื่อเราต้อง
- 10 อยู่ในสภาวะที่มีอากาศร้อนร่างกายจะมีการขับเหงื่อเพิ่มมากขึ้นเพื่อช่วยลดอุณหภูมิของร่างกาย แต่สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ “กลิ่นตัว” ซึ่งถ้ามีมากก็จะเกิดกลิ่นฉุนเหม็นรุนแรงมาก และสร้างปัญหาให้กับเจ้าของกลิ่นได้มากทีเดียว เช่นก่อให้เกิดความหงุดหงิดรำคาญใจ หรือขาดความมั่นใจในการพบปะผู้คน กลายเป็นคนเก็บตัว และไม่ชอบเข้าสังคมได้ ซึ่งการอาบน้ำเป็นประจำทุกวัน วันละ 2 ครั้ง ก็เป็นหนทางหนึ่งในการล้างสิ่งสกปรกที่อาจจะทำให้เกิดกลิ่นได้ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายวิธีที่
- 15 จะสามารถขจัดหรือป้องกันกลิ่นตัวได้ เช่น

1. โดยการระงับการหลั่งเหงื่อ โดยปกติแล้วการหลั่งเหงื่อจะถูกควบคุมโดยระบบประสาทส่วนกลางการ ใช้งานที่มีฤทธิ์ด้านการทำงานของระบบประสาทนั้นผสมในชีตึ่งทาภายนอกจะช่วยระงับการหลั่งเหงื่อ ได้ และปลอดภัยกว่ายารับประทานที่มีผลข้างเคียงมากกว่า
 2. การปิดกั้นมิให้เหงื่อออกมาที่ผิวหนัง วิธีนี้ค่อนข้างอันตรายเพราะอาจทำให้ท่อเหงื่อบวมและอักเสบได้ แต่สารที่ใช้ทางเครื่องสำอางออกฤทธิ์โดยวิธีนี้พบว่าเมื่อท่อเหงื่อบวม ต่อมาเหงื่อจะหยุดทำงานไปเอง จึงเป็นการระงับเหงื่อได้ทางอ้อม
 3. การใช้สารฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดกลิ่นตัว
 4. การทำลายสารที่เป็นสาเหตุของกลิ่นเหม็นฉุนทั้งหลาย เช่นการใช้สารดูดซับเหงื่อและกลิ่นการใช้สารเปลี่ยนสารที่มีกลิ่นเป็นสารที่ไม่มีกลิ่น
- 25 โดยผลิตภัณฑ์ระงับกลิ่นกายที่มีขายอยู่ตามท้องตลาดโดยส่วนใหญ่แล้วจะออกฤทธิ์ตามกลไกในข้อ 1-4 ซึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ ประกอบด้วย
- กลีเซอรีนของออลูมิเนียม ที่มีฤทธิ์ปิดกั้นมิให้เหงื่อออกมาที่ผิวหนัง และช่วยเปลี่ยนสารที่มีกลิ่นเป็นสารที่ไม่ระเหยจึงลดการเกิดกลิ่น นอกจากนี้ยังสามารถฆ่าเชื้อจุลินทรีย์บางชนิดได้เนื่องจากมีฤทธิ์เป็นกรด
 - 30 • กลีเซอรีนโคเนียม ช่วยเปลี่ยนสารที่มีกลิ่นให้เป็นสารที่ไม่มีกลิ่น
 - สารอื่น ๆ เช่นสารฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ สารยับยั้งเอนไซม์

ความแตกต่างในด้านองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะคล้าย ๆ กัน จะมีความแตกต่างกันในเรื่องกลิ่นของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีแตกต่างกันมากมายเพื่อตอบสนองความต้องการและความชอบ

ที่แตกต่างกันของผู้บริโภค การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เหล่านี้จึงขึ้นกับความชอบของผู้บริโภคแต่ละคนเป็นหลัก แต่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้จะมีข้อเสียคือส่วนประกอบหลักในการออกฤทธิ์จะเป็นสารเคมีสังเคราะห์ ซึ่งบางคนอาจจะเกิดการแพ้ได้ และยังมีสารเคมีตกค้างได้ จึงมีผู้คิดค้นและนำวิธีอื่นมาใช้ เช่น

- 5 - ใช้สารส้ม ทารกแรหรืออาบน้ำทุกครั้ง
- การนำ ฟิช และสมุนไพรมาใช้ เช่น ใช้น้ำมะขามแทนสบู่ตอนอาบน้ำ มะขามเปียกจะช่วยกำจัดเซลล์ที่ตายแล้ว ไม่ให้เกิดการหมักหมม
- หรือ การนำ ใบฝรั่งประมาณ 10 ใบ โขลกให้ละเอียด แล้วทาบริเวณที่เกิดกลิ่นทิ้งไว้ประมาณ 5 นาทีแล้วอาบน้ำให้สะอาด

10 นอกจากนี้ยังมีสิทธิบัตรหลายฉบับที่ได้กล่าวถึงการนำสมุนไพรเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ เช่น

- สิทธิบัตรไทย เลขที่ 0700569 ของบริษัทวิกรมเภสัช ได้จดสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ระงับกลิ่นแบบลูกกลิ้งโดยมีส่วนประกอบหลักคือ สารส้มและสารสกัดจากใบฝรั่ง แต่ประสิทธิภาพการใช้งานมีระยะเวลานาน จะใช้ระงับกลิ่นได้ประมาณ 2-3 ชั่วโมง ซึ่งก็ไม่สะดวกที่ผู้ใช้จะต้องทาบ่อยๆ

- 15 - สิทธิบัตร US. เลขที่ 20000563 ของ John Linberge ได้จดสิทธิบัตรการใช้สาร ไกลซีมิน (Glycemine) ที่เป็นสารสกัดที่ได้มาจากการสกัดน้ำมันหอมของตะไคร้ม่วง โดยได้ทำผลิตภัณฑ์ออกมาทั้งในรูปแบบ เจล และลูกกลิ้ง ซึ่งจะสามารถระงับกลิ่นกายได้นานถึง 6 ชั่วโมง แต่จะมีปัญหาต้องเก็บผลิตภัณฑ์ไว้ในตู้เย็นตลอดเวลา ซึ่งจะไม่สะดวกในกรณีที่ไม่มีตู้เย็นหรือลืมเก็บเข้าตู้เย็น

- 20 - สิทธิบัตร ญี่ปุ่น เลขที่ 30005067 ของ Yamamute Kuwa ได้จดสิทธิบัตรการใช้สาร เจอริคา โลมาย(Jericalomine) ที่สกัดจากดอก ลาเวนดอร์ (Lavendori) มาเป็นส่วนผสมในสารระงับกลิ่นกาย ซึ่งจะสามารถระงับกลิ่นกายได้นานถึง 8 ชั่วโมง โดยไม่ทิ้งคราบติดเสื้อผ้าและมีกลิ่นหอม ซึ่งได้มีหลายบริษัทได้ซื้อสิทธิบัตรนี้ไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ออกมาวางขายในท้องตลาด ทั้งในรูปแบบ เจล ลูกกลิ้ง แต่มีข้อเสีย คือราคาแพง เนื่องจากดอก ลาเวนดอร์ (Lavendori) จะปลูกได้เฉพาะหน้าหนาว
- 25 และปลูกบนเทือกเขาคุรี (Kuri) เท่านั้น ได้มีผู้พยายามนำดอก ลาเวนดอร์ (Lavendori) ไปปลูกยังเทือกเขาต่างๆ ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เหตุผลที่สำคัญ คือ แร่ธาตุที่เทือกเขา คุรี (Kuri) ซึ่งแตกต่างจากที่อื่น

- นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่ตีพิมพ์ในวารสาร Sceince Vol. 5, 2008, page 10-16 โดย Christina Viva โดยนำสารสกัดจากต้นยูคาลิปตัสมาผสมสารระงับกลิ่นกาย แต่ต้องใช้สารสกัดในอัตราที่สูง
- 30 มากถึง 80-90 เปอร์เซ็นต์จึงจะมีประสิทธิภาพในการระงับกลิ่นได้

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงได้ทำให้มีการประดิษฐ์คิดค้น สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายที่แก้ไขข้อบกพร่องที่กล่าวมาข้างต้น โดยสารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้ทำมาจากน้ำมันผลมะขวิดและน้ำมันตะไคร้

โดย มะริดเป็นพืชที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาคในประเทศไทย เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ลำต้นและกิ่งมีหนาม ใบเรียวยาวทอดกึ่งที่กลางใบเป็นตอน ๆ คล้ายใบไม้ 2 ใบมาต่อกัน ดอกสีขาว เกสรสีเหลือง มีกลิ่นหอม ผลโต กว่ามะนาว แต่มิมีขรุขระ ตามต้นและกิ่งมีหนามขนาดเล็กน้อย น้ำในลูกมีรสเปรี้ยว ใบและผิวมีน้ำมันหอมระเหย ประโยชน์ของมะริด ใบใช้ปรุงกับอาหารดับกลิ่นคาว น้ำในผล

5 ใช้ในการย้อมจีวรพระและสระผมหรือทำความสะอาดส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย ในทางยาได้นำมะริดไปเป็นยาหรือส่วนผสมของยาต่าง ๆ หลายชนิด เช่น ในมาเลเซียใช้ส่วนผิวมะริดให้เด็ก

รับประทานแก้ปวดหัวและทำลายพยาธิ ใช้เป็นยาบำรุงกำลังและยากระตุ้นการหลั่งของเอนไซม์ น้ำมะริด จึงนำไปใช้ดอกยาที่เรียกว่า ยาดอกเปรี้ยวเค็มเพื่อใช้ฟอกเลือด และบำรุงโลหิตสตรี

ใบมะริดใช้เป็นยาขับลมในลำไส้ แก้กลิ้นเหียน ผิวมะริดใช้ขับลมในลำไส้ ขับระดูและเป็น

10 ส่วนผสมของชาลม แก้กุญเสียด รากมะริดใช้แก้เสมหะเป็นพิษ และแก้ลมจุกเสียด (วารสารสมุนไพรฉบับที่ 5 ปี 2546 หน้า 10-12)

ส่วนตะไคร้เป็นพืชเมืองร้อน ส่วนที่นำมาใช้คือเหง้าสด หรือก้านใบที่เป็นกาบ น้ำมันตะไคร้ได้จากการนำใบและเหง้าสดมากลั่นด้วยไอน้ำ ตะไคร้มีน้ำมันหอมอยู่ร้อยละ 0.2-0.4 น้ำมันตะไคร้มี

15 จิตตอล (citral) เป็นสารหลักร้อยละ 65-85 โดยได้มีการนำน้ำมันตะไคร้มาใช้ประโยชน์ในการทำเครื่องหอม สานุ เครื่องสำอาง ซึ่งมีผลการทดลองพบว่า น้ำมันตะไคร้มีความสามารถในการฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ได้โดยเฉพาะเชื้อแกรมบวก และเชื้อรา มีรายงานว่าน้ำมันมีฤทธิ์กดประสาทส่วนกลาง

ระบับอาการปวด ลดอุณหภูมิของร่างกายและกันหื่น การใช้จิตตอล (citral) เพียงในคนพบว่าทำให้เกิดการระคายเคืองที่ผิวหนังเล็กน้อย แต่ถ้าใช้ร่วมกับสารอื่นๆ จะไม่ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อ

20 ผิวหนัง นอกจากนี้ น้ำมันตะไคร้ยังใช้แต่งกลิ่นอาหาร ได้หลายชนิด รวมถึงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และไม่มีแอลกอฮอล์ ขนมหวาน ขนมปัง อาหารคาวพวกเนื้อกระป๋อง ในประเทศไทยใช้เป็นส่วนผสมของเครื่องแกงและแต่งกลิ่นอาหารหลายชนิด เป็นต้น

ส่วนประกอบหลักของน้ำมันตะไคร้ เมื่อนำมาทดสอบกับแบคทีเรีย พบว่าสามารถต้านเชื้อแบคทีเรียดังกล่าวได้เมื่อใช้ในขนาดต่ำ มีการพัฒนาสูตรตำรับเจลล้างมือจากน้ำมันตะไคร้ ในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย อี โคไล (*E. coli*), ซาโมเนลลา ไทฟิมูเรียม (*Salmonella typhimurium*) พบว่า

25 ตำรับที่มีประสิทธิภาพในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียดังกล่าวได้ดีที่สุด คือตำรับที่มีความเข้มข้นของน้ำมันตะไคร้ 5% โดยน้ำหนัก

จะเห็นได้ว่ามะริดและตะไคร้เป็นพืชสมุนไพรที่ใช้รักษาโรคและอาการได้หลายอย่าง แต่ยังไม่มีผู้คิดค้นน้ำมันผลมะริดและน้ำมันตะไคร้มาใช้เป็นสารสำหรับระงับกลิ่นกาย จึงได้ทำให้มีการประดิษฐ์คิดค้น สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายโดยทำมาจากน้ำมันผลมะริดและน้ำมันตะไคร้

30 ซึ่งสารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้ส่วนประกอบหลักในการออกฤทธิ์จะเป็นสารธรรมชาติ ทำให้ลดอาการแพ้ได้ และลดการมีสารเคมีตกค้างได้ และมีประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ที่นานกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไปถึง 3 เท่า ซึ่งจะสะดวกในการใช้ไม่ทาบ่อยๆ นอกจากนั้นยังมีกลิ่นหอมของสมุนไพร

โดยการประคิษฐ์นี้นอกจากจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้สมุนไพรไทย นอกจากนี้ยังเป็นทางเลือกอีกทางสำหรับผู้ที่ต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ที่สกัดจากธรรมชาติและยังมีราคาถูกกว่าผลิตภัณฑ์ที่วางขายตามท้องตลาดถึง 2 เท่า

ลักษณะและความมุ่งหมายของการประคิษฐ์

- 5 สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามการประคิษฐ์นี้มีส่วนประกอบคือ น้ำมันผลมะริด, น้ำมัน ตะไคร้, สารส้ม, พอลิเอทิลีน ไกลคอล (polyethyleneglycol), ซีโทมาโครกอล (Cetomacrogol), สารแต่งกลิ่นและสารผสมของไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride)

- 10 โดยการประคิษฐ์นี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ การนำสมุนไพรไทยมาใช้ในการทำสารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย เพื่อลดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ทำให้ลดอาการแพ้ได้ และมีประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ที่นานกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไปถึง 3 เท่า ซึ่งจะสะดวกในการใช้ไม่ทาบ่อยๆ ไม่ทำให้รักแร้ดำ ใ้แล้วจะไม่รู้สึกเหนียวเหนอะหนะ ไม่ทำให้เสื้อผ้าเปื้อน นอกจากนี้ยังมีกลิ่นหอมของสมุนไพร และยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่สมุนไพรไทย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้

การเปิดเผยการประคิษฐ์โดยสมบูรณ์

- 15 สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามการประคิษฐ์นี้มีส่วนประกอบสำคัญคือ น้ำมันผลมะริด, น้ำมัน ตะไคร้, สารส้ม, พอลิเอทิลีน ไกลคอล (polyethyleneglycol), ซีโทมาโครกอล (Cetomacrogol), สารแต่งกลิ่น และสารผสมของไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride)

โดยสารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายนี้มีส่วนประกอบดังนี้ คือ

20	- น้ำมันผลมะริด	30- 35	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- น้ำมันตะไคร้	28- 33.5	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- สารส้ม	1-3	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- พอลิเอทิลีน ไกลคอล (polyethyleneglycol)	2.5 - 3.5	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- ซีโทมาโครกอล (Cetomacrogol)	7.5 - 10	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- สารแต่งกลิ่น	0.5 -1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
25	- วิตามินอี	0.5- 1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- วิตามินเอ	0.5- 1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- สารผสมของ ไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride)	1.5-2.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- ปรับปริมาตรด้วยน้ำปราศจากอออน ให้มีปริมาตรครบ 100		
30	น้ำมันผลมะริดมีเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสมในการนำมาเป็นส่วนประกอบของสารประกอบ		
	สำหรับระงับกลิ่นกายคือ 32 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก		
	น้ำมันตะไคร้มีเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสมในการนำมาเป็นส่วนประกอบของสารประกอบ		
	สำหรับระงับกลิ่นกายคือ 29 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก		

น้ำมันตะไคร้สามารถสกัดได้จากพืชวงศ์กรามิเนอ (GRAMINEAE) เช่น ตะไคร้กอ ตะไคร้หอม เป็นต้น

สารแต่งกลิ่นที่ใช้เลือกได้จาก ไดไซคลิก ออกโซล (Dicyclic Oxazole), หรือ ไพโรไกลิซีน (Pyroglutamine)

- 5 ไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride) ใช้สารผสมของไตรกลีเซอไรด์ ได้แก่ น้ำมันงา, น้ำมันถั่วเหลือง และน้ำมันดอกคำฝอยอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือส่วนผสมของน้ำมันดังกล่าวผสมกันอย่างน้อย 2 ชนิดขึ้นไป

สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้สามารถเตรียมให้อยู่ในรูปของแข็งของเหลว ครีမ် หรือเจลก็ได้

- 10 โดยสารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้ได้มีการทำการวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างเจลระงับกลิ่นกายที่วางขายในท้องตลาดได้ผลปรากฏตามรูปที่ 1 โดยการทดสอบการออกฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดกลิ่นกาย ซึ่งทำการศึกษาเป็นเวลา 6 ชั่วโมง เมื่อทำการเติมตัวอย่างที่ต้องการทดสอบลงไปไปยังหลอดเพาะเลี้ยงเชื้อแบคทีเรียในห้องทดลอง ซึ่งได้ทำการวัดและตรวจสอบจำนวนแบคทีเรียทุกๆ 1 ชั่วโมง พบว่า
- 15 เมื่อเริ่มทำการทดสอบตั้งแต่ 1 ชั่วโมง จนกระทั่งถึง 6 ชั่วโมงนั้น ความสามารถในการยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียของตัวอย่างทั้ง 4 ชนิดนั้นมีเปอร์เซ็นต์ของการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่าสารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้สามารถออกฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียได้ดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

- 20 ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบในอาสาสมัครจำนวน 500 คน

	สารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้	เจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 1	เจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 2	เจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 3
ความชื้นที่ยังเหลือบริเวณรักแร้หลังจากทา 3 นาที (เปอร์เซ็นต์)	0.2	8	10	9
ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ (ชั่วโมง)	14	9	8.5	10.5
สารเคมีตกค้างที่ผิวหนัง (เปอร์เซ็นต์)	0.1	6	3	4.8
อาการแพ้ (เปอร์เซ็นต์)	0	4	6.5	5.5
ราคาต่อน้ำหนัก 100 กรัม (บาท)	20	40	38	60

จากการทดสอบเพื่อทำการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้ กับเจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ โดยได้มีการทดสอบในอาสาสมัครจำนวน 500 คน

- ผลการทดสอบพบว่าเมื่อทดสอบความชื้นที่ยังเหลืออยู่บริเวณรักแร้หลังจากทา 3 นาที ซึ่งความชื้นที่เกิดขึ้นสามารถเป็นแหล่งเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดกลิ่นกายได้ โดยพบว่าหลังการใช้สารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์มีความชื้นที่ยังเหลืออยู่บริเวณรักแร้ 0.2 เปอร์เซ็นต์ และการใช้เจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 1, 2 และ 3 มีความชื้นที่ยังเหลืออยู่บริเวณรักแร้ อยู่ 8, 10 และ 9 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

- การทดสอบประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ของตัวอย่างทั้ง 4 ชนิด พบว่าระยะเวลาในการออกฤทธิ์ของสารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้ จะมีประสิทธิภาพออกฤทธิ์ (10 ชั่วโมง) ได้ดีกว่าเจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 1, 2 และ 3 (9, 8.5 และ 10.5 ชั่วโมง ตามลำดับ) และพบว่าสารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้มีสารเคมีตกค้างหลงเหลือที่ผิวหนังน้อยกว่าเจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดทั่วไปทั้ง 3 ชนิด

- นอกจากนี้ยังพบว่าเมื่อทดสอบอาการแพ้ในอาสาสมัครทั้ง 500 คนนั้น ไม่พบว่าเกิดอาการแพ้หลังจากใช้ผลิตภัณฑ์จากสารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้ และเนื่องจากส่วนประกอบหลักของสารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้เป็นสารที่ได้จากธรรมชาติจึงทำให้มีราคาถูกคิดเป็น 20 บาท ค่อน้ำหนัก 100 กรัม ซึ่งเห็นได้ชัดว่ามีราคาที่ถูกกว่าเจลระงับกลิ่นกายตามท้องตลาดชนิดที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ (40, 38 และ 60 บาท)

คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ

รูปที่ 1 ภาพกราฟที่แสดงให้เห็นถึงร้อยละของการออกฤทธิ์ยับยั้งการเติบโตของแบคทีเรียของสารประกอบระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์เมื่อเปรียบเทียบกับเจลระงับกลิ่นกายที่ขายตามท้องตลาด

- 20 วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด

เหมือนกับที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์

3.1.3 คำแนะนำในการร่างข้อถ้อยสิทธิของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

ข้อถ้อยสิทธิเป็นส่วนที่ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ระบุถึงขอบเขตของการประดิษฐ์ที่ต้องการได้รับความคุ้มครอง ข้อถ้อยสิทธิเปรียบได้กับการกำหนดขอบเขตอันเป็นพื้นที่ที่เป็นสิทธิของเจ้าของโฉนดที่ดิน ข้อถ้อยสิทธิจะกำหนดขอบเขตอันเกี่ยวกับลักษณะของการประดิษฐ์ที่เป็นสิทธิของผู้ทรงสิทธิที่บุคคลอื่นมีหน้าที่ที่จะต้องเคารพและละเว้นจากการกระทำอันจะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

ข้อถ้อยสิทธิเป็นการระบุถึงส่วนของการประดิษฐ์ที่ผู้ขอต้องการสงวนสิทธิมิให้คนอื่นแสวงหาประโยชน์จากการประดิษฐ์ โดยหลักการทั่วไปแล้วขอบเขตของการประดิษฐ์ที่ระบุในข้อถ้อยสิทธิจะต้องไม่กว้างเกินไปกว่าที่ผู้ขอได้ทำการประดิษฐ์นั้น และที่ได้เปิดเผยในรายละเอียดการประดิษฐ์ ดังนั้นหากผู้ขอต้องการขอถ้อยสิทธิในลักษณะของส่วนของการประดิษฐ์ ก็จะต้องเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะส่วนนั้นของการประดิษฐ์ที่ผู้ขอประสงค์จะขอรับความคุ้มครองโดยชัดแจ้ง รัดกุมและสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์ถ้าข้อถ้อยสิทธิไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดคำขอนั้นอาจถูกปฏิเสธหรือมีคำสั่งให้แก้ไขได้

หลักการร่างข้อถ้อยสิทธิของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ดังนี้

- ต้องระบุลักษณะของการประดิษฐ์ที่จะขอรับความคุ้มครองโดยชัดแจ้ง รัดกุม และสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์
- กรณีมีรูปเขียน ข้อถ้อยสิทธิที่อ้างถึงลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์ที่ปรากฏในรูปเขียนต้องระบุถึงหมายเลขหรือสัญลักษณ์ที่แสดงในรูปเขียนที่ระบุไว้ในวงเล็บข้างท้ายข้อความที่อ้างถึง
- กรณีของอนุสิทธิบัตรจะระบุข้อถ้อยสิทธิได้ไม่เกิน 10 ข้อ

ตัวอย่างการเขียนข้อถ้อยสิทธิ “สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย”

51

หน้า 1 ของจำนวน 1 หน้า

ข้อถ้อยสิทธิ

1. สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย มีส่วนประกอบอย่างน้อย ดังนี้
 - น้ำมันมะกรูด
 - น้ำมันสะระแหน่
 - 5 - สารส้ม
 - พอลิเอทิลีนไกลคอล (polyethyleneglycol)
 - ซีโทมาโครคอล (Cetomacrogol)
 - สารแต่งกลิ่น
 - สารผสมของ ไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride)
- 10 2. สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย ตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 ที่ซึ่งยังมีส่วนประกอบคือ

- น้ำมันมะกรูด	30- 35	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- น้ำมันสะระแหน่	28- 33.5	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- สารส้ม	1-3	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- พอลิเอทิลีนไกลคอล (polyethyleneglycol)	2.5 - 3.5	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
15 - ซีโทมาโครคอล (Cetomacrogol)	7.5 - 10	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- สารแต่งกลิ่น	0.5 -1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- สารผสมของ ไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride)	1.5-2.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- วิตามินอี	0.5- 1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- วิตามินเอ	0.5- 1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
20 - ปรับปริมาตรด้วยน้ำปราศจากอ็อกโซน ให้มีปริมาตรครบ 100		
3. สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 ถึง 2 ที่ซึ่งน้ำมันมะกรูดที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่เหมาะสมที่สุด คือ 32 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
4. สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 ถึง 2 ที่ซึ่งน้ำมันสะระแหน่สามารถสกัดได้จากพืชวงศ์กรามิเนอ (LAMIACEAE) ได้แก่ สะระแหน่กอ สะระแหน่หอม
- 25 5. สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1, 2 หรือ 4 ที่ซึ่งน้ำมันสะระแหน่ที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่ดีที่สุด คือ 29 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
6. สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 ถึง 2 ที่ซึ่งสารส้มที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่เหมาะสมที่สุดคือ 2 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
7. สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามข้อถ้อยสิทธิที่ 1 ถึง 2 ที่ซึ่งพอลิเอทิลีนไกลคอล (polyethyleneglycol) ที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่เหมาะสมที่สุดคือ 3 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- 30

ตัวอย่างการเขียนข้ออธิขสิทธิ์ “สารประกอบสำหรับกันยูง”

หน้า 1 ของจำนวน 2 หน้า

ข้ออธิขสิทธิ์

1. สารผสมสำหรับกันยูง มีส่วนประกอบคือ

	- น้ำมันผลมะริด	26- 30	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- น้ำมันตะไคร้	26- 30.5	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
5	- น้ำมันคั่วส้ม	7.5 - 10	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- น้ำมันดอกกะหล่ำ	4-5	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- น้ำมันดอกกุหลาบ	2-3	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- พอลิเอทิลีนไกลคอล (polyethyleneglycol)	2.5 - 3.5	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- ซีโทมาโครกอล (Cetomacrogol)	1- 3	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
10	- สารแต่งกลิ่น	0.5 -1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- วิตามินอี	0.5- 1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- วิตามินเอ	0.5- 1.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- สารผสมของ ไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride)	1.5-2.0	เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
	- ปรับน้ำหนักด้วยน้ำให้มีน้ำหนักครบ 100		เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- 15 2. สารผสมสำหรับกันยูงตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งน้ำมันตะไคร้สามารถสกัดได้จากพืชวงศ์กรามิเนอ (GRAMINEAE) ได้แก่ ตะไคร้กอ ตะไคร้หอม
3. สารผสมสำหรับกันยูงตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ถึง 32 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่ง สารแต่งกลิ่นที่ใช้เลือกได้จาก ไดไซคลิก ออกโซล (Dicyclic Oxazole), หรือ ไพโรไกลิซีน (Pyroglycime)
4. สารผสมสำหรับกันยูงตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ถึง 4 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งสารผสมของไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride) ได้แก่ น้ำมันงา, น้ำมันถั่วเหลือง และน้ำมันดอกคำฝอย อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ
- 20 ส่วนผสมของน้ำมันดังกล่าวผสมกันอย่างน้อย 2 ชนิดขึ้นไป
5. สารผสมสำหรับกันยูงตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ถึง 5 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งน้ำมันผลมะริดมีเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสมในการนำมาเป็นส่วนประกอบสารผสมสำหรับกันยูง คือ 28 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
6. สารผสมสำหรับกันยูงตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ถึง 6 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งน้ำมันตะไคร้มีเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสมในการนำมาเป็นส่วนประกอบสารผสมสำหรับกันยูง คือ 29 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- 25 7. สารผสมสำหรับกันยูงตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ถึง 7 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งน้ำมันดอกกะหล่ำมีเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสมในการนำมาเป็นส่วนประกอบของสารผสมสำหรับกันยูงคือ 4.5 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก

หน้า 2 ของจำนวน 2 หน้า

8. สารผสมสำหรับกันยูงตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ถึง 8 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งน้ำมันกุหลาบมีเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสมในการนำมาเป็นส่วนประกอบของสารผสมสำหรับกันยูงคือ 2.5 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
9. ผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ตามข้ออธิขสิทธิ์ที่ 1 ถึง 9 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งอยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว ครีมน หรือเจล

3.1.4 คำแนะนำในการร่างบทสรุปการประดิษฐ์ของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

สำหรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ควรอธิบายถึงลักษณะทางเทคนิคที่จำเป็นสำหรับการแก้ไขปัญหาของการประดิษฐ์นี้ โดยให้อธิบายให้ครบทุกส่วนของจำพวกรูปการขอถือสิทธิ เช่น ผลผลิต ภาระงานการ บรรยายอย่างรัดกุม ชัดแจ้ง และไม่เกิน 200 คำ โดยไม่ระบุผลดี หรือประโยชน์ของการประดิษฐ์และวิธีการใช้ที่ไม่แน่นอน

ตัวอย่างการเขียนบทสรุปการประดิษฐ์ “สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย”

54

หน้า 1 ของจำนวน 1 หน้า

บทสรุปการประดิษฐ์

สารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกายตามการประดิษฐ์นี้มีส่วนประกอบสำคัญคือ น้ำมันผลไม้, น้ำมันตะไคร้, สารส้ม, พอลิเอทิลีนไกลคอล (polyethyleneglycol), ซีโทมาโครกอล (Cetomacrogol), สารแต่งกลิ่น และไตรกลีเซอไรด์ (Triglyceride)

- 5 โดยการประดิษฐ์นี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ การนำสมุนไพรไทยมาใช้ในการทำสารประกอบสำหรับระงับกลิ่นกาย เพื่อลดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ทำให้ลดอาการแพ้ได้ และมีประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ที่นานกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไปถึง 3 เท่า ซึ่งจะสะดวกในการใช้ไม่ทาบ่อยๆ ไม่ทำให้รักแร้ดำ ใช้แล้วจะไม่รู้สึกเหนียวเหนอะหนะ ไม่ทำให้เสื้อผ้าเปื้อน นอกจากนี้ยังมีกลิ่นหอมของสมุนไพร และยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่สมุนไพรไทย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้
- 10

3.1.5 คำแนะนำในการเตรียมรูปเขียนของคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

เป็นส่วนที่จะช่วยให้ผู้อ่านคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร สามารถเข้าใจรายละเอียดการประดิษฐ์ได้ดีขึ้น หากผู้ขอไม่ยื่นรูปเขียนในกรณีที่เป็นคำขอนั้นอาจถูกปฏิเสธได้ ซึ่งรูปเขียนจะต้องแสดงให้เห็นชัดเจนสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์และเป็นไปตาม

หลักวิชาการเขียนแบบ ตามลักษณะและวิธีที่กรมทรัพย์สินทางปัญญากำหนด เช่น

- ต้องเขียนด้วยหมึกสีดำเข้มที่สามารถอยู่ได้ทนนานและห้ามระบายสี
- เขียนโดยใช้อุปกรณ์การเขียนแบบ มีสัดส่วนที่ถูกต้อง
- ใช้สัญลักษณ์ (Drawing symbols) ตามที่กำหนด
- หมายเลขอ้างอิงที่ใช้กำกับชิ้นส่วนต่างๆ ในรูปเขียนต้องแสดงด้วยเลขอารบิกและต้องไม่มีวงเล็บหรือวงกลมประกอบหมายเลขอ้างอิงดังกล่าว

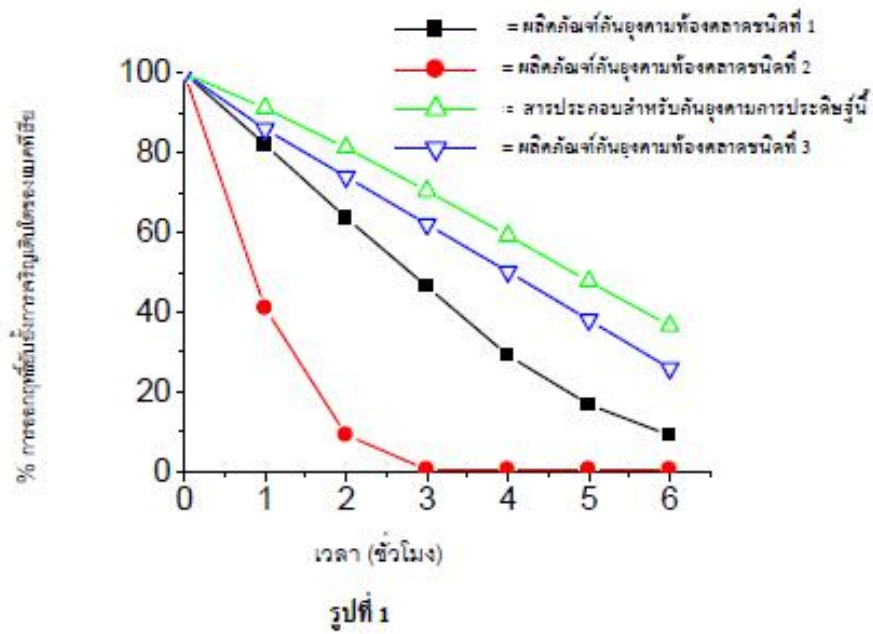
Tips : วิธีการเตรียมรูปเขียน

เขียนตามหลักวิชาการเขียนแบบ พร้อมทั้งกำกับแสดงชิ้นส่วนต่างๆ

ตัวอย่างรูปเขียน

หน้า 1 ของจำนวน 1 หน้า

A

B

รูปที่ 2

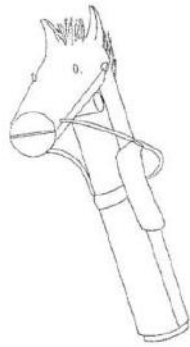

3.2 การร่างคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

3.2.1 องค์ประกอบของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน ดังนี้

- (1) ชื่อแสดงแบบผลิตภัณฑ์ เป็นการระบุถึงลักษณะตามหน้าที่ใช้สอยและสอดคล้องกับภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นไว้ โดยชื่อที่แสดงถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ ต้องไม่ระบุ ข้อดี คุณลักษณะ วัสดุหรือชื่อทางการค้า เช่น

ชื่อแสดงแบบผลิตภัณฑ์ “ผลิตภัณฑ์ของเล่น”

ชื่อแสดงแบบผลิตภัณฑ์ “ลวดลายผ้า”

- (2) ข้อถ้อยสิทธิ
- (3) รูปเขียน
- (4) คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี) ใช้ในกรณีที่ต้องการอธิบายถึง

คุณลักษณะของแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อแสดงแบบผลิตภัณฑ์ และภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ให้สามารถเข้าใจถึงแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นขอได้ เช่น แบบผลิตภัณฑ์ชื่อ “เครื่องฉายรังสี” โดยชื่อและภาพอย่างเดียวไม่สามารถจำแนกแบบผลิตภัณฑ์ได้ชัดเจน คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์อธิบายไม่เกิน 100 คำ และไม่มีผลทางกฎหมาย

3.2.2 คำแนะนำในการร่างข้อถ้อยสิทธิของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

หลักการในการร่างข้อถ้อยสิทธิของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ มีดังนี้

- ให้ระบุข้อถ้อยสิทธิเพียงข้อเดียว ข้อถ้อยสิทธิในแบบผลิตภัณฑ์โดยไม่รวมถึงเครื่องหมายการค้าหรือไม่รวมเครื่องหมายการค้าและข้อความที่ปรากฏ
- การเขียนข้อถ้อยสิทธิ เช่น รูปร่างลักษณะ/รูปร่าง ลักษณะและลวดลาย/รูปร่าง ลักษณะ ลวดลาย และสี/ลวดลาย ของ...(ชื่อผลิตภัณฑ์)... ดังมีรายละเอียดตามที่ปรากฏในภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ที่เสนอมานี้
- ข้อห้าม ไม่ระบุข้อถ้อยสิทธิในวัสดุ หน้าที่ใช้สอย คุณสมบัติหรือข้อดีของการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น

ตัวอย่างการเขียนข้อถ้อยสิทธิ “ชุดกระโปรง”

หน้า 1 ของจำนวน 1 หน้า

ข้อถ้อยสิทธิ

ข้อถ้อยสิทธิในแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้แก่ **รูปร่างลักษณะของชุดกระโปรง** ดังมีรายละเอียดตามที่ปรากฏในภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้เสนอมาพร้อมนี้ **โดยไม่รวมองค์ประกอบของสี**

3.2.3 คำแนะนำในการเตรียมรูปเขียน/รูปถ่ายของคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

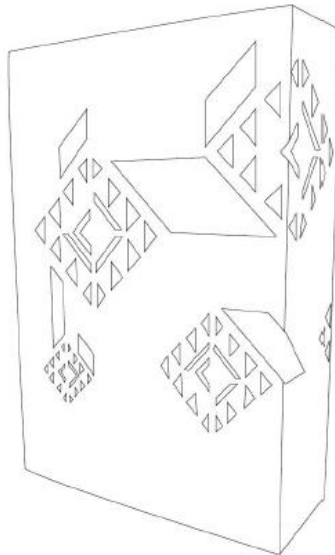
สำหรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ไม่มีแบบฟอร์มภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์อาจจะแสดงด้วยรูปเขียนหรือรูปถ่ายอย่างใดก็ได้ ภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ต้องระบุจำนวนหน้าและจำนวนรูปให้ชัดเจน ไม่ต้องมีคำอธิบายภาพสัมพันธ์กันทุกภาพ

- ในกรณีที่แสดงภาพด้วยรูปเขียน ต้องแสดงอย่างชัดเจน โดยให้จัดแสดงในลักษณะที่ไม่ปิดบังรูปทรงและรายละเอียดของแบบผลิตภัณฑ์และเป็นไปตามหลักวิชาการเขียนแบบซึ่งประกอบด้วยรูปด้านหน้า ด้านบน ด้านข้าง และทัศนียภาพที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในกรณีที่มียุทธวิธีด้านตรงกันข้ามเหมือนกันให้แสดงเพียงรูปเดียว
- ไม่ต้องระบุ ขนาด ข้อความที่อธิบายภาพแสดงชิ้นส่วนหรือวัสดุ
- ให้ใช้อุปกรณ์เขียนแบบหรืออาจใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเขียนแบบตัวอย่างเช่น AutoCAD
- แนวเส้นเรียบและหนาเท่ากันโดยตลอดและไม่ต้องลงแถบสี
- เขียนหรือพิมพ์ด้วยหมึกที่สามารถอยู่ได้ทนทาน สีดำเข้ม
- การลงแสงเงาบนระนาบโค้งต่างๆ ของแบบผลิตภัณฑ์ ให้แสดงได้เฉพาะลักษณะแสงเงา
- บนทัศนียภาพของแบบผลิตภัณฑ์และแสดงด้วยเส้นเล็บบาง ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้รูปร่างลักษณะของแบบผลิตภัณฑ์ที่ยื่นขอไม่ชัดเจน

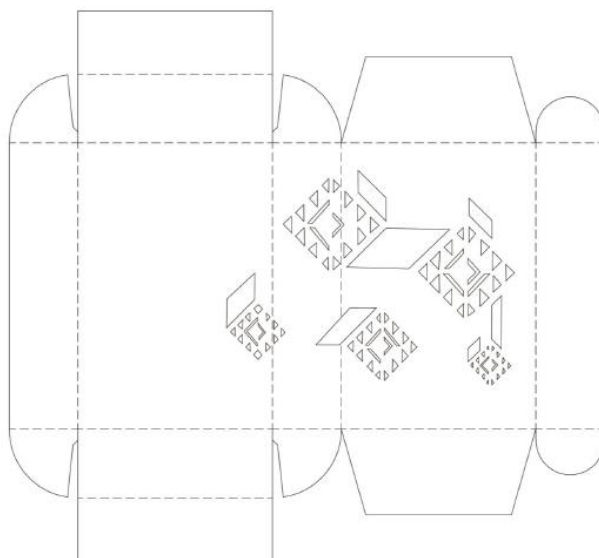
ตัวอย่างภาพแบบผลิตภัณฑ์ที่ใช้อุปกรณ์เขียนแบบ

หน้า 1 ของจำนวน 2 หน้า

รูปที่ 1

หน้า 2 ของจำนวน 2 หน้า

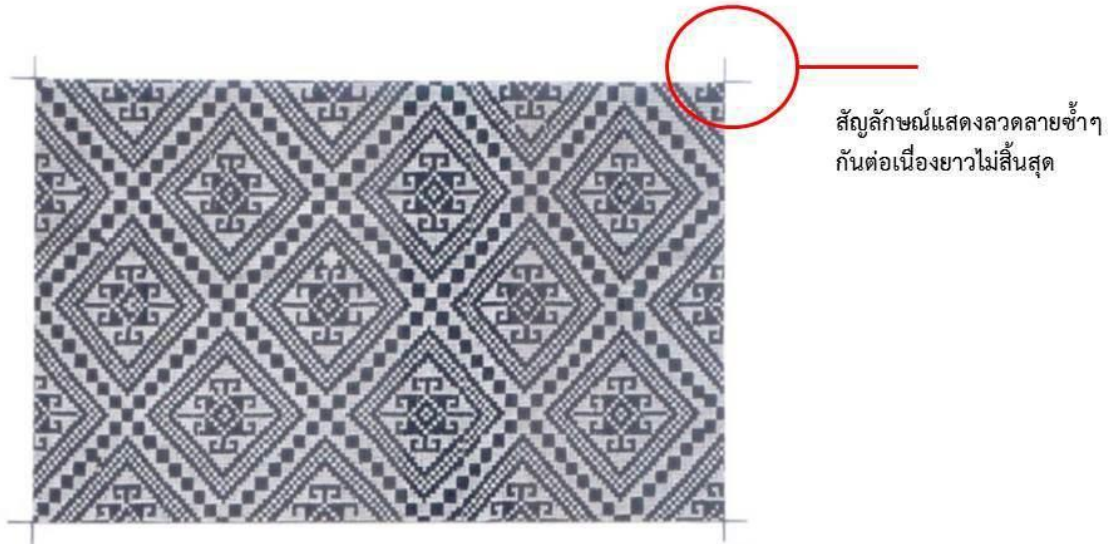

รูปที่ 2

- การออกแบบลวดลายบนผลิตภัณฑ์ ในกรณีที่ “ลวดลายบนวัสดุแผ่นผืน” หากมีลวดลายซ้ำๆ กันต่อเนื่องยาวไม่สิ้นสุดให้แสดงช่วงลายที่เริ่มซ้ำ (Repeat) โดยมีสัญลักษณ์กำกับบริเวณมุมทั้งสี่

ตัวอย่างภาพที่มีสัญลักษณ์กำกับบริเวณมุมทั้งสี่

บทที่ 4

ค่าธรรมเนียม

การขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จะต้องชำระค่าธรรมเนียมตามขั้นตอนของกรมทรัพย์สินทางปัญญาตั้งแต่ขั้นตอนการยื่นคำขอ จนกระทั่งได้รับการจดทะเบียน รวมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสิทธิจนกระทั่งหมดอายุความคุ้มครอง โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมในขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

4.1 อัตราค่าธรรมเนียมสิทธิบัตร

ค่าธรรมเนียมสิทธิบัตร	จำนวนเงิน (บาท)
คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์	500
คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	250
คำขอแก้ไขเพิ่มเติม	50
การประกาศโฆษณา	250
คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ (เฉพาะกรณีการประดิษฐ์)	250
รับจดทะเบียน และออกสิทธิบัตร	500
ค่าคัดค้าน	250
ค่าอุทธรณ์	500
คำขอเปลี่ยนแปลงคำขอรับสิทธิบัตร	100

4.2 อัตราค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตรการประดิษฐ์

ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์	จำนวนเงิน (บาท)
ปีที่ 5	1,000
ปีที่ 6	1,200
ปีที่ 7	1,600
ปีที่ 8	2,200
ปีที่ 9	3,000
ปีที่ 10	4,000
ปีที่ 11	5,200
ปีที่ 12	6,600
ปีที่ 13	8,200
ปีที่ 14	10,000
ปีที่ 15	12,000
ปีที่ 16	14,200
ปีที่ 17	16,600
ปีที่ 18	19,200
ปีที่ 19	22,000
ปีที่ 20	25,000
หรือชำระทั้งหมดในคราวเดียว	140,000

4.3 อัตราค่าธรรมเนียมรายปีสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	จำนวนเงิน (บาท)
ปีที่ 5	5000
ปีที่ 6	650
ปีที่ 7	950
ปีที่ 8	1,400
ปีที่ 9	2,000
ปีที่ 10	2,750
หรือชำระทั้งหมดในคราวเดียว	7,500

4.4 อัตราค่าธรรมเนียมรายปีอนุสิทธิบัตร

ค่าธรรมเนียมอนุสิทธิบัตร	จำนวนเงิน (บาท)
คำขอรับอนุสิทธิบัตร	250
แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งละ	50
รับจดทะเบียนและประกาศโฆษณา	500
คำขอให้ตรวจสอบ	250
คำขอเปลี่ยนแปลงคำขอรับอนุสิทธิบัตร	100

4.5 ค่าธรรมเนียมการต่ออายุอนุสิทธิบัตร

ค่าธรรมเนียมการต่ออายุอนุสิทธิบัตร	จำนวนเงิน (บาท)
ครั้งที่ 1	6,000
ครั้งที่ 2	9,000

4.6 ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับอนุสิทธิบัตร

ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับอนุสิทธิบัตร	จำนวนเงิน (บาท)
ปีที่ 5	750
ปีที่ 6	1,500
หรือชำระทั้งหมดในคราวเดียว	2,000

หนังสืออ้างอิง

1. คู่มือการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร ฉบับปรับปรุงใหม่ ปี 2549 สำนักสิทธิบัตรกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
2. ไชยศ เหมะรัชตะ (2548) "ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา" สำนักพิมพ์นิติธรรม พิมพ์ครั้งที่ 5
3. ยรรยง พวงราช. (2542) "คำอธิบายกฎหมายสิทธิบัตร" สำนักพิมพ์วิญญูชน พิมพ์ครั้งที่ 2
4. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542" กรมทรัพย์สินทางปัญญา (2551) กรุงเทพมหานคร
5. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
6. วิศิษฐ์ ศรีพิบูลย์ (2548) "คำอธิบายพร้อมตัวบทกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา" สำนักพิมพ์ทิพยุดา พิมพ์ครั้งที่ 3
7. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546
8. กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2558). ความรู้เบื้องต้นด้านทรัพย์สินทางปัญญา. นนทบุรี: สหมิตรพรินติ้ง.
9. กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2558). คู่มือคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (ออนไลน์).
แหล่งที่มา https://www.ipthailand.go.th/dmdocuments/Manual_The_application_design.pdf. 28 มีนาคม 2566
10. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2558). คู่มือคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.teched.rmutt.ac.th/wp-content/uploads/2014/07> 28 มีนาคม 2566
11. ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2553). การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรนวัตกรรมภาครัฐ. นนทบุรี. กลุ่มสนับสนุนการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา
12. สมาคมทรัพย์สินทางปัญญาแห่งประเทศไทย. (2558). ความรู้ทั่วไปเรื่องสิทธิบัตรและประโยชน์ที่จะได้รับจากสิทธิบัตร.
แหล่งที่มา http://www.ipat.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=272:25-06-53&catid=46:aut2&Itemid=14 . 28 มีนาคม 2566
13. หน่วยสนับสนุนการวิจัยและบริการคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2558). สิทธิบัตร. แหล่งที่มา http://web.eng.ubu.ac.th/~seminar/research/other/copy_right.html. 28 มีนาคม 2566
14. ผศ.ดร. อัครวิทย์ กาญจนโอภาส. (2558). เอกสารประกอบการสัมมนาหัวข้อ “การเตรียมคำขอสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร”. 28 มีนาคม 2566

ภาคผนวก

คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์/อนุสิทธิบัตร

แบบ สป/สพ/อสป/001-ก

แบบ สป/สพ/อสป/001-ก
หน้า 1 ของจำนวน 2 หน้า

 คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ การประดิษฐ์ ☐ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ☐ อนุสิทธิบัตร ข้าพเจ้าผู้ลงลายมือชื่อในคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542		สำหรับเจ้าหน้าที่ <table border="1"> <tr> <td>วันรับคำขอ</td> <td>เลขที่คำขอ</td> </tr> <tr> <td>วันยื่นคำขอ</td> <td></td> </tr> </table> สัญลักษณ์จำแนกการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ ใช้กับแบบผลิตภัณฑ์ ประเภทผลิตภัณฑ์ <table border="1"> <tr> <td>วันประกาศโฆษณา</td> <td>เลขที่ประกาศโฆษณา</td> </tr> <tr> <td>วันออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร</td> <td>เลขที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร</td> </tr> </table> ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่		วันรับคำขอ	เลขที่คำขอ	วันยื่นคำขอ		วันประกาศโฆษณา	เลขที่ประกาศโฆษณา	วันออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	เลขที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร
วันรับคำขอ	เลขที่คำขอ										
วันยื่นคำขอ											
วันประกาศโฆษณา	เลขที่ประกาศโฆษณา										
วันออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	เลขที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร										
1. ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์											
2. คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นคำขอสำหรับแบบผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันและเป็นคำขอลำดับที่ ในจำนวน _____ คำขอ ที่ยื่นในคราวเดียวกัน											
3. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ บุคคลธรรมดา ☐ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่นๆ		3.1 สัญชาติ									
ชื่อ		3.2 โทรศัพท์									
ที่อยู่		3.3 โทรสาร									
ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์								
อีเมล		ประเทศ									
☐ เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร		☐ เพิ่มเติม (ตั้งแบบ)									
ในกรณีที่ยกมา สื่อสารกับท่าน ท่านสะดวกใช้ทาง ☐ อีเมลผู้ขอ ☐ อีเมลตัวแทน											
4. สิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร											
☐ ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบ ☐ ผู้รับโอน ☐ ผู้ขอรับสิทธิโดยเหตุอื่น											
5. ตัวแทน (ถ้ามี)		5.1 ตัวแทนเลขที่									
ชื่อ		5.2 โทรศัพท์									
ที่อยู่		5.3 โทรสาร									
ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์								
อีเมล		ประเทศ									
เลขประจำตัวประชาชน		☐ เพิ่มเติม (ตั้งแบบ)									
6. ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ ☐ ชื่อและที่อยู่เดียวกันกับผู้ขอ											
ชื่อ											
ที่อยู่											
ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์								
อีเมล		ประเทศ									
เลขประจำตัวประชาชน		☐ เพิ่มเติม (ตั้งแบบ)									
7. คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้แยกจากหรือเกี่ยวข้องกับคำขอเดิม											
ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอให้ถือว่าได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ ในวันเดียวกับคำขอรับสิทธิบัตร											
เลขที่ _____ วันยื่น _____ เพราะคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้แยกจากหรือเกี่ยวข้องกับคำขอเดิมเพราะ											
☐ คำขอเดิมมีการประดิษฐ์หลายอย่าง ☐ ถูกคัดค้านเนื่องจากผู้ขอไม่มีสิทธิ ☐ ขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ											
หมายเหตุ ในกรณีที่ไม่อาจจะรายละเอียดได้ครบถ้วน ให้จัดทำเป็นเอกสารแนบท้ายแบบพิมพ์นี้โดยระบุหมายเลขกำกับข้อและหัวข้อที่แสดงรายละเอียดเพิ่มเติมดังกล่าวด้วย											
สำหรับเจ้าหน้าที่ <table border="1"> <tr> <td> จำแนกประเภทสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ กลุ่มวิศวกรรม สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (วิศวกรรม) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไฟฟ้า) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (อิเล็กทรอนิกส์) </td> <td> ☐ กลุ่มเคมี สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เคมีเทคนิค) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ปิโตรเคมี) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เทคโนโลยีชีวภาพ) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัชภัณฑ์) </td> <td> สิทธิบัตรการออกแบบ ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 1) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 2) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 3) </td> <td> อนุสิทธิบัตร ☐ อนุสิทธิบัตร (วิศวกรรม) ☐ อนุสิทธิบัตร (เคมี) </td> </tr> </table>				จำแนกประเภทสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ กลุ่มวิศวกรรม สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (วิศวกรรม) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไฟฟ้า) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (อิเล็กทรอนิกส์)	☐ กลุ่มเคมี สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เคมีเทคนิค) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ปิโตรเคมี) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เทคโนโลยีชีวภาพ) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัชภัณฑ์)	สิทธิบัตรการออกแบบ ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 1) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 2) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 3)	อนุสิทธิบัตร ☐ อนุสิทธิบัตร (วิศวกรรม) ☐ อนุสิทธิบัตร (เคมี)				
จำแนกประเภทสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ กลุ่มวิศวกรรม สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (วิศวกรรม) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไฟฟ้า) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (อิเล็กทรอนิกส์)	☐ กลุ่มเคมี สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เคมีเทคนิค) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ปิโตรเคมี) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เทคโนโลยีชีวภาพ) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัชภัณฑ์)	สิทธิบัตรการออกแบบ ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 1) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 2) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 3)	อนุสิทธิบัตร ☐ อนุสิทธิบัตร (วิศวกรรม) ☐ อนุสิทธิบัตร (เคมี)								

8. การยื่นคำขออนุสิทธิบัตร ☐ PCT ☐ เพิ่มเติม (ดังแนบ)				
วันยื่นคำขอ	เลขที่คำขอ	ประเทศ	สัญลักษณ์จำแนกการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ	สถานะคำขอ
8.1				
8.2				
8.3				
8.4 ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรขอสิทธิให้ถือว่าได้ยื่นคำขอนี้ในวันที่ได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรในต่างประเทศเป็นครั้งแรกโดย ☐ ได้ยื่นเอกสารหลักฐานพร้อมคำขอนี้ ☐ ขอยื่นเอกสารหลักฐานหลังจากวันยื่นคำขอนี้				
9. การแสดงการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้แสดงการประดิษฐ์ที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัด วันแสดง ผู้จัด				
10. การประดิษฐ์เกี่ยวกับจุลชีพ				
10.1 เลขทะเบียนฝากเก็บ	10.2 วันที่ฝากเก็บ	10.3 สถาบันฝากเก็บ/ประเทศ		
11. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอยื่นเอกสารภาษาต่างประเทศก่อนในวันยื่นคำขอนี้ และจะจัดยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ที่จัดทำเป็นภาษาไทยภายใน 90 วัน นับจากวันยื่นคำขอนี้ โดยขอเป็นภาษาไทย ☐ อังกฤษ ☐ ฝรั่งเศส ☐ เยอรมัน ☐ ญี่ปุ่น ☐ อื่นๆ				
12. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอให้ตีพิมพ์ประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร หรือรับจดทะเบียน และประกาศโฆษณาอนุสิทธิบัตรนี้ หลังจากวันที่ ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรขอให้ใช้รูปเขียนหมายเลข ในการประกาศโฆษณา				
13. คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ประกอบด้วย		14. เอกสารประกอบคำขอ		
ก. แบบพิมพ์คำขอ หน้า		☐ เอกสารแสดงสิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร		
ข. รายละเอียดการประดิษฐ์ หรือคำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ หน้า		☐ หนังสือรับรองการแสดงการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์		
ค. ข้ออธิบัตินี้ หน้า		☐ หนังสือมอบอำนาจ		
ง. รูปเขียน รูป หน้า		☐ เอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับจุลชีพ		
จ. ภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ รูป หน้า		☐ เอกสารการขอรับวันยื่นคำขอในต่างประเทศเป็นวันยื่นคำขอในประเทศไทย		
☐ รูปเขียน รูป หน้า		☐ เอกสารขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ		
☐ ภาพถ่าย รูป หน้า		☐ เอกสารอื่นๆ		
ฉ. บทสรุปการประดิษฐ์ หน้า				
15. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ☐ การประดิษฐ์นี้ไม่เคยยื่นขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรมาก่อน ☐ การประดิษฐ์นี้ได้พัฒนาปรับปรุงมาจาก				
16. ลายมือชื่อ ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ ตัวแทน ()				

หมายเหตุ บุคคลใดยื่นขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ หรืออนุสิทธิบัตร โดยการแสดงข้อความอันเท็จแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้ใบสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ใบต่อท้ายคำขอ
แบบ สป/สผ/อสป/012-ก

แบบ สป/สผ/อสป/012-ก

หน้า ของจำนวน หน้าใบต่อแบบท้าย

คำรับรองเกี่ยวกับสิทธิขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร

แบบ สป/สผ/อสป/001-ก(พ)

แบบ สป/สผ/อสป/001-ก(พ)

คำรับรองเกี่ยวกับสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

เขียนที่

วันที่

เดือน

พ.ศ.

เรียน อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ข้าพเจ้า

ที่อยู่

และ

ข้าพเจ้า

ที่อยู่

และ

ข้าพเจ้า

ที่อยู่

☐ เพิ่มเติม (ดังแนบ)

ขอรับรองและยืนยันเกี่ยวกับสิทธิของข้าพเจ้าในการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ

(ระบุชื่อการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์)

ซึ่ง ข้าพเจ้าขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ดังนี้

1. ข้าพเจ้าเป็นผู้ประดิษฐ์สิ่งที่ยอมรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร/ผู้ออกแบบสิ่งที่ยอมรับสิทธิบัตรดังกล่าว
2. ไม่มีบุคคลหรือหน่วยงานใดมีสิทธิขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร สำหรับการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่ยอมรับสิทธิบัตร
3. ข้าพเจ้ายังไม่ได้โอนสิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรที่ยอมรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร แก่บุคคลอื่นใด
4. รายละเอียดต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าระบุในคำรับรองนี้ ตลอดจนข้อเท็จจริงทั้งปวง ที่ระบุในคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

()

()

()

หมายเหตุ

1. ให้ยื่นคำรับรองนี้ในกรณีที่มีผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร เป็นผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบเอง
2. ให้ยื่นคำรับรองนี้พร้อมกับคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

คำขอถือสิทธิให้ถือวันที่ยื่นคำขอในต่างประเทศเป็นครั้งแรกเป็นวันยื่นคำขอในประเทศไทย

แบบ สป/สพ/อสป/002-ก

แบบ สป/สพ/อสป/002-ก

สำหรับเจ้าหน้าที่
คำขอที่ _____
รับวันที่ _____

คำขอถือสิทธิให้ถือวันที่ยื่นคำขอในต่างประเทศเป็นครั้งแรกเป็นวันยื่นคำขอในประเทศไทย

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรเลขที่ _____
วันยื่นคำขอ _____
ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ _____
ชื่อผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร _____

ข้อ 1. ชื่อ

☐ บุคคลธรรมดา ☐ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่นๆ _____
บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ซอย _____ ถนน _____ ตำบล/แขวง _____
อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____

☐ เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร _____
ซึ่งเป็นผู้ขอ/ตัวแทนของผู้ขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรที่ระบุข้างต้น ขอสิทธิให้ถือว่าได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรในวันที่ยื่น
คำขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรนี้ในต่างประเทศเป็นครั้งแรก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อ 2. การยื่นคำขออนุญาตราชอาณาจักร

☐ เพิ่มเติม (ตั้งแบบ)

วันยื่นคำขอ	เลขที่คำขอ	ประเทศ	สัญลักษณ์จำแนก การประดิษฐ์ระหว่างประเทศ	สถานะคำขอ

ข้อ 3. ข้าราชการยื่นคำขอนี้พร้อมเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

สำเนาคำขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรที่ยื่นไว้ก่อนราชอาณาจักรนั้น ซึ่งแสดงวันยื่นคำขอรับสิทธิบัตร หรือ
อนุสิทธิบัตรรวมถึงรายละเอียดตามคำขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรดังกล่าว และมีการรับรองความถูกต้อง โดยสำนักงานสิทธิบัตรของ
ประเทศที่ได้ยื่นไว้ดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

วันที่ _____

ลายมือชื่อ _____
(_____)

คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร

แบบ สป/สพ/อสป/003-ก

แบบ สป/สพ/อสป/003-ก

สำหรับเจ้าหน้าที่

คำขอที่ _____

รับวันที่ _____

คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร เลขที่ _____

วันยื่นคำขอ _____

ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ _____

ชื่อผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร _____

ข้อ 1. ชื่อ _____

☐ บุคคลธรรมดา ☐ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่นๆ _____

ที่อยู่ _____

ตำบล/แขวง _____

อำเภอ/เขต _____

จังหวัด _____

รหัสไปรษณีย์ _____

โทรศัพท์ _____

☐ เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ซึ่งเป็นผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรหรือตัวแทนของผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรที่ระบุง้างต้นขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร
ดังกล่าวดังมีรายละเอียดตามที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อ 2. ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนี้เป็นไปตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522

กล่าวคือ ไม่เป็นการเพิ่มเติมสาระสำคัญของการประดิษฐ์ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์

วันที่ _____

ลายมือชื่อ _____

(_____)

หมายเหตุ ให้ขีดข้อความที่ไม่ใช่ออก

คำขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ

แบบ สป/อสป/004-ก

แบบ สป/อสป/004-ก

สำหรับเจ้าหน้าที่

คำขอที่

รับวันที่

คำขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร เลขที่

วันยื่นคำขอ

ชื่อผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

ข้อ 1. ชื่อ

☐ บุคคลธรรมดา ☐ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่นๆ

ที่อยู่

ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต

จังหวัด

รหัสไปรษณีย์

โทรศัพท์

☐ เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

☐ ผู้ขอ ☐ ตัวแทนของผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิจาก

☐ 1.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็นอนุสิทธิบัตร

☐ 1.2 อนุสิทธิบัตรเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์

และ ข้าพเจ้าประสงค์ให้ถือว่า

☐ วันยื่นคำขอเดิมเป็นวันยื่นคำขอ

☐ วันยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิเป็นวันยื่นคำขอ

2. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปตามมาตรา 65 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522

แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 กล่าวคือ เปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิจากสิทธิบัตรเป็นอนุสิทธิบัตร ก่อนวันประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร หรือ เปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิจากอนุสิทธิบัตรเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์ก่อนจดทะเบียนการประดิษฐ์และออกอนุสิทธิบัตรดังกล่าว

วันที่

ลายมือชื่อ

()

หมายเหตุ ให้ขีดข้อความที่ไม่ใช่ออก

คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์

แบบ สป/อสป/005-ก

แบบ สป/อสป/005-ก

สำหรับเจ้าหน้าที่
คำขอที่ _____
รับวันที่ _____

คำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร เลขที่ _____
วันยื่นคำขอ _____
ชื่อผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร _____
วันประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร _____
วันประกาศโฆษณาและรับจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร _____

ข้อ 1. ชื่อ _____

☐ บุคคลธรรมดา ☐ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่นๆ _____

ที่อยู่ _____

ตำบล/แขวง _____

อำเภอ/เขต _____

จังหวัด _____

รหัสไปรษณีย์ _____

โทรศัพท์ _____

☐ เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร _____

ในฐานะ _____

☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร ☐ ตัวแทนของผู้ขอรับสิทธิบัตรที่ระบุถึงข้างต้น

☐ ผู้ทรงอนุสิทธิบัตร ☐ ตัวแทนผู้ทรงอนุสิทธิบัตรที่ระบุถึงข้างต้น

☐ ผู้ขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์อนุสิทธิบัตร ☐ ตัวแทนของผู้ขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์อนุสิทธิบัตรที่ระบุถึง

ข้างต้น

มีความประสงค์ที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ดังกล่าว

วันที่ _____

ลายมือชื่อ _____

(_____)

หมายเหตุ ให้ขีดข้อความที่ไม่ใช่ออก

คำขอตรวจค้นคำขอรับสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรและคัดสำเนาเอกสาร

แบบ สป/สผ/อสป/006-ก

แบบ สป/สผ/อสป/006-ก

สำหรับเจ้าหน้าที่
คำขอที่ _____
รับวันที่ _____

คำขอตรวจค้นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และคัดสำเนาเอกสาร

ชื่อ _____

☐ บุคคลธรรมดา ☐ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่นๆ _____

ที่อยู่ _____

ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____

☐ เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร _____

ขอตรวจค้นคำคัดสำเนาเอกสารคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร เลขที่ _____ ซึ่งยื่นคำขอ เมื่อวันที่ _____

และคัดสำเนาเอกสาร ดังกล่าวด้วย

วันที่ _____

ลายมือชื่อ _____ ผู้ขอ
(_____)

ตัวอย่างคำขอที่ได้รับการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร

ตัวอย่าง
(ให้ท่านจัดทำเอกสารด้วยกรวยหัวเขี้ยว)

แบบ สป/สม/๕๓ป/๐๐1-ก
หน้า 1 ของจำนวน 2 หน้า

 คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☒ การประดิษฐ์ ☐ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ☐ อนุสิทธิบัตร ข้าพเจ้าผู้ลงนามนี้ขอแจ้งในคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542	สำหรับเจ้าหน้าที่ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">วันรับคำขอ</td> <td style="width: 50%;">เลขที่คำขอ</td> </tr> <tr> <td>วันยื่นคำขอ</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">สิทธิการนำจำนวนการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ</td> </tr> <tr> <td colspan="2">ใช้กับแบบสิทธิบัตร</td> </tr> <tr> <td colspan="2">ประเภทผลิตภัณฑ์</td> </tr> <tr> <td>รับประกาศโฆษณา</td> <td>เลขที่ประกาศโฆษณา</td> </tr> <tr> <td>วันออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร</td> <td>เลขที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร</td> </tr> <tr> <td colspan="2">สถานะเมื่อยื่นคำขอ</td> </tr> </table>	วันรับคำขอ	เลขที่คำขอ	วันยื่นคำขอ		สิทธิการนำจำนวนการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ		ใช้กับแบบสิทธิบัตร		ประเภทผลิตภัณฑ์		รับประกาศโฆษณา	เลขที่ประกาศโฆษณา	วันออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	เลขที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	สถานะเมื่อยื่นคำขอ	
วันรับคำขอ	เลขที่คำขอ																
วันยื่นคำขอ																	
สิทธิการนำจำนวนการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ																	
ใช้กับแบบสิทธิบัตร																	
ประเภทผลิตภัณฑ์																	
รับประกาศโฆษณา	เลขที่ประกาศโฆษณา																
วันออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	เลขที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร																
สถานะเมื่อยื่นคำขอ																	
1. ชื่อสิ่งประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ เชือกสำหรับร้อยเงี้ยว																	
2. คำขอรับสิทธิบัตร/การออกแบบผลิตภัณฑ์นี้เป็นคำขอสำหรับแบบผลิตภัณฑ์ที่อ้างสิทธิกันและกันและเป็นคำขอลำดับที่ ในจำนวน คำขอ ที่ยื่นในคราวเดียวกัน																	
3. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ บุคคลธรรมดา ☒ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่น ๆ ชื่อ บริษัทเช็งฉิงตั้ง จำกัด 3.1 สัญชาติ ไทย ที่อยู่ 12/3 หมู่ 4 3.2 โทรศัพท์ 02-2222XX 3.3 โทรสาร ตำบล/แขวง ตำบล อำเภอ/เขต อำเภอ จังหวัด จังหวัด รหัสไปรษณีย์ XXXXX ประเทศ ไทย อีเมล shoreching@sch.co ☐ เลขประจำตัวประชาชน ☒ เลขทะเบียนนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร โน้ตว่ามีที่มาจาก สื่อสารกับท่าน ท่านสะดวกใช้ทาง ☐ อีเมล ☒ โทรศัพท์ ☐ อื่น (โปรดระบุ)																	
4. สิ่งอื่นในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบ ☒ ผู้รับโอน ☐ ผู้ขอรับสิทธิโดยพฤตินัย																	
5. ตัวแทน (ถ้ามี) ชื่อ นายช่อช้าง ชิงหนี 5.1 ตัวแทนเลขที่ XXX ที่อยู่ บริษัทตัวแทนสิทธิบัตร 2/34 หมู่ 5 5.2 โทรศัพท์ 02-2222XX 5.3 โทรสาร ตำบล/แขวง ตำบล อำเภอ/เขต อำเภอ จังหวัด จังหวัด รหัสไปรษณีย์ XXXXX ประเทศ ไทย อีเมล chorogent@cag.co เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขประจำตัวนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร																	
6. ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ ☐ ชื่อและที่อยู่ผู้เกี่ยวข้อง ชื่อ นายกอชัย กอไก่ ที่อยู่ 45/6 หมู่ 7 ตำบล/แขวง ตำบล อำเภอ/เขต อำเภอ จังหวัด จังหวัด รหัสไปรษณีย์ XXXXX ประเทศ ไทย อีเมล kor@kor.co เลขประจำตัวประชาชน ☐ เลขประจำตัวนิติบุคคล ☐ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร																	
7. คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้แตกต่างหรือเกี่ยวข้องกับคำขอเดิม ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอแจ้งไว้ว่าคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ ในวันที่ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร เลขที่ วันยื่น เพื่อกำหนดคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้แตกต่างหรือเกี่ยวข้องกับคำขอเดิมเพราะ ☐ คำขอเดิมมีการประดิษฐ์แตกต่าง ☐ ถูกคัดค้านเนื่องจากผู้ขอไม่มีสิทธิ ☐ ขอเปลี่ยนแปลงประเภทสิทธิ หมายเหตุ ในกรณีที่มีเอกสารหลักฐานอื่นใดสนับสนุน ให้ติดต่อกับกรมการทะเบียนสิทธิบัตรเพื่อขอพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำขอ																	
สำหรับเจ้าหน้าที่ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;"> จำนวนประเภทสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ กลุ่มวิธีการ ☐ กลุ่มเคมี ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (วิศวกรรม) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัช) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (พืช) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (สัตว์) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไมโครอิเล็กทรอนิกส์) </td> <td style="width: 33%;"> สิทธิบัตรการออกแบบ ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 1) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 2) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 3) </td> <td style="width: 33%;"> อนุสิทธิบัตร ☐ อนุสิทธิบัตร (วิศวกรรม) ☐ อนุสิทธิบัตร (เคมี) ☐ อนุสิทธิบัตร (เภสัช) ☐ อนุสิทธิบัตร (พืช) ☐ อนุสิทธิบัตร (สัตว์) ☐ อนุสิทธิบัตร (ไมโครอิเล็กทรอนิกส์) </td> </tr> </table>		จำนวนประเภทสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ กลุ่มวิธีการ ☐ กลุ่มเคมี ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (วิศวกรรม) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัช) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (พืช) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (สัตว์) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไมโครอิเล็กทรอนิกส์)	สิทธิบัตรการออกแบบ ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 1) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 2) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 3)	อนุสิทธิบัตร ☐ อนุสิทธิบัตร (วิศวกรรม) ☐ อนุสิทธิบัตร (เคมี) ☐ อนุสิทธิบัตร (เภสัช) ☐ อนุสิทธิบัตร (พืช) ☐ อนุสิทธิบัตร (สัตว์) ☐ อนุสิทธิบัตร (ไมโครอิเล็กทรอนิกส์)													
จำนวนประเภทสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☐ กลุ่มวิธีการ ☐ กลุ่มเคมี ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (วิศวกรรม) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัช) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (พืช) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (สัตว์) ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไมโครอิเล็กทรอนิกส์)	สิทธิบัตรการออกแบบ ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 1) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 2) ☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 3)	อนุสิทธิบัตร ☐ อนุสิทธิบัตร (วิศวกรรม) ☐ อนุสิทธิบัตร (เคมี) ☐ อนุสิทธิบัตร (เภสัช) ☐ อนุสิทธิบัตร (พืช) ☐ อนุสิทธิบัตร (สัตว์) ☐ อนุสิทธิบัตร (ไมโครอิเล็กทรอนิกส์)															

ตัวอย่าง

(ให้ท่านจัดทำเอกสารด้วยกรรพินท์เท่านั้น)

แบบ สป/ชพ/สปป/001-ก (ใบต่อ)

หน้า 2 ของจำนวน 2 หน้า

8. การยื่นคำขอเอกสารอาชญากรรม ☐ FCT ☐ เพิ่มเดิม (ดีฉบับ)				
วันยื่นคำขอ	เลขที่คำขอ	ประเทศ	สัญลักษณ์สำหรับการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ	สถานะคำขอ
8.1 วัน/เดือน/ปี พ.ศ.	US XX/XXXXXX	สหรัฐอเมริกา	XXXX XX/XX	ระหว่างดำเนินการ
8.2				
8.3				
8.4 ☒ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรจะเสียเงินเพื่อว่าได้อื่นคำขอเป็นวันที่ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรในต่างประเทศเป็นครั้งแรกโดย ☒ ได้ยื่นเอกสารหลักฐานพร้อมคำขอ ☐ จะยื่นเอกสารหลักฐานหลังจากวันยื่นคำขอ				
9. การแสดงการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ของผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้แสดงการประดิษฐ์ที่นำผลงานของจริงเป็นผู้คิด				
วันแสดง	วัน/เดือน/ปี พ.ศ.	วันปฏิบัติงานแสดง	วัน/เดือน/ปี พ.ศ.	ผู้จัด
				กระทรวงพาณิชย์
10. การประดิษฐ์เกี่ยวกับจุลชีพ				
10.1 เลขทะเบียนฝากเก็บ	10.2 วันที่ฝากเก็บ	10.3 สถาบันฝากเก็บประเทศ		
11. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอเขียนเอกสารภาษาต่างประเทศก่อนในวันยื่นคำขอ และจะติดยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ให้จัดทำเป็นภาษาไทยภายใน 90 วัน นับจากวันยื่นคำขอโดยขอเขียนเป็นภาษา ☐ อังกฤษ ☐ ฝรั่งเศส ☐ เยอรมัน ☐ ญี่ปุ่น ☐ อื่น ๆ				
12. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอมีเงื่อนไขประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร หรือรับจดทะเบียน และประกาศโฆษณาอนุสิทธิบัตรนี้ หลังจากวันที่ วัน/เดือน/ปี พ.ศ. ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรขอให้ใช้รูปแบบหมายเลข ในการประกาศโฆษณา				
13. คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ประกอบด้วย				
ก. แบบพิมพ์คำขอ 3 หน้า				
ข. รายละเอียดการประดิษฐ์ หรือคำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ 10 หน้า				
ค. ข้อเขียน 1 หน้า				
ง. รูปเขียน 2 รูป 1 หน้า				
จ. ภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์ ☐ รูปเขียน รูป หน้า ☐ ภาพถ่าย รูป หน้า				
ฉ. บทสรุปการประดิษฐ์ 1 หน้า				
14. เอกสารประกอบคำขอ ☒ เอกสารแสดงสิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☒ หนังสือรับรองการผลการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ ☒ หนังสือมอบอำนาจ ☐ เอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับจุลชีพ ☒ เอกสารการขอรับวันยื่นคำขอในต่างประเทศในวันยื่นคำขอในประเทศไทย ☐ เอกสารขอเปลี่ยนเลขประจำอนุสิทธิบัตร ☒ เอกสารอื่น ๆ				
15. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ☒ การประดิษฐ์นี้ไม่เคยยื่นขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรมาก่อน ☐ การประดิษฐ์นี้ที่พัฒนาปรับปรุงมาจาก				
16. ลายมือชื่อ ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☒ ตัวแทน				
 (นายช่อช้าง วังหนี่)				

หมายเหตุ บุคคลอื่นขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ หรืออนุสิทธิบัตร โดยการละเมิดสิทธิอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าทำขึ้นเพื่อใช้ให้ผู้อื่นใช้สิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร ถือว่าละเมิด

จำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คู่มือการจัดทำคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (แบบ สป/สผ/อสป/001-ก)

จุดประสงค์

ใช้เมื่อประสงค์จะขอรับความคุ้มครอง
สำหรับการประดิษฐ์ที่คิดค้นขึ้น ไม่ว่าจะเป็น
สิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร
โดยใช้สำหรับคำขอที่ไม่ใช่การยื่นตาม
สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร
(ไม่ผ่านระบบ PCT)

เอกสารประกอบ

เอกสารประกอบจะมีความแตกต่างกันไป
ตามลักษณะต่าง ๆ ของคำขอ เช่น ประเภทของ
ผู้ขอรับสิทธิบัตร สิทธิของผู้ขอในการขอรับ
สิทธิบัตร ข้อมูลการออกแสดงงานของ
การประดิษฐ์ และข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับ
จุลชีพ เป็นต้น โดยสามารถศึกษารายละเอียด
เพิ่มเติมในบทที่ 1 หัวข้อ 1.4

วิธีการกรอก

(1) ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์

ระบุชื่อที่แสดงถึงลักษณะทางเทคนิคของการประดิษฐ์ให้ชัดเจน ต้องไม่เป็นชื่อเฉพาะของบุคคล
หรือชื่อที่ตั้งขึ้นเองหรือชื่อที่เป็นการอวดอ้างสรรพคุณ และต้องให้ตรงกันกับชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์
ที่ระบุไว้ในรายละเอียดการประดิษฐ์

(2) การยื่นคำขอสำหรับแบบผลิตภัณฑ์

ระบุสำหรับการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรแบบผลิตภัณฑ์เท่านั้น

(3) ชื่อ-ที่อยู่ของผู้ขอรับสิทธิบัตร รวมทั้งสัญชาติของผู้ขอรับสิทธิบัตร

ระบุชื่อ ที่อยู่ของผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรที่สามารถติดต่อได้ เพื่อรับหนังสือแจ้งคำสั่งจาก
กรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยไม่จำเป็นต้องเป็นที่อยู่ที่ระบุไว้ในบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมระบุ
ประเภทบุคคล (ตัวอย่างเช่น ☒ บุคคลธรรมดา ☐ นิติบุคคล ☐ หน่วยงานรัฐ ☐ มูลนิธิ ☐ อื่น ๆ)

ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ที่เคยระบุไว้ในแบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ผู้ขอจะต้อง
ยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอเปลี่ยนแปลงที่อยู่โดยทันที

กรณีที่มีผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรหลายคนจะต้องระบุข้อมูลของผู้ขอรับสิทธิบัตร/
อนุสิทธิบัตรให้ครบทุกคน โดยให้ระบุเพิ่มในใบต่อแนบท้าย (แบบ สป/สผ/อสป/012-ก)

(4) สิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

ระบุประเภทของสิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (ตัวอย่างเช่น ☒ ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบ,
☐ ผู้รับโอน ☐ ผู้ขอรับสิทธิโดยเหตุอื่น)

วิธีการกรอก

(5) ตัวแทน

ระบุชื่อและที่อยู่ของตัวแทนสิทธิบัตร ในการนี้ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรมอบอำนาจให้แก่ตัวแทนสิทธิบัตรเป็นผู้กระทำการแทน โดยจะต้องเป็นตัวแทนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมทรัพย์สินทางปัญญาเท่านั้น ไม่ใช้ผู้รับมอบอำนาจโดยทั่วไป

กรณีที่มีตัวแทนหลายคนจะต้องระบุข้อมูลของตัวแทนให้ครบทุกคน โดยให้ระบุเพิ่มในใบต่อแนบท้าย (แบบ สป/สผ/อสป/012-ก)

(6) ผู้ประดิษฐ์

ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ประดิษฐ์ที่คิดสร้างสรรค์ประดิษฐ์ผลงานขึ้น โดยผู้ประดิษฐ์ต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น

กรณีที่มีผู้ประดิษฐ์หลายคนจะต้องระบุข้อมูลของผู้ประดิษฐ์ให้ครบทุกคน โดยให้ระบุเพิ่มในใบต่อแนบท้าย (แบบ สป/สผ/อสป/012-ก)

ในการนี้ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรเป็นผู้ประดิษฐ์เอง ให้ทำเครื่องหมายในช่อง

☒ ชื่อและที่อยู่เดียวกับผู้ขอ พร้อมทั้งกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์

(7) คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับคำขอเดิม

ระบุในการนี้คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรแยกจากหรือเกี่ยวข้องกับคำขอเดิมที่ได้ยื่นไว้ก่อนหน้านี้ โดยกรอกข้อมูลเลขที่คำขอและวันที่ยื่นคำขอของคำขอเดิม พร้อมทั้งเลือกว่าคำขอนี้ถูกแยกมาจากคำขอเดิมด้วยเหตุผลใด (คำขอเดิมมีการประดิษฐ์หลายอย่าง หรือถูกคัดค้านหรือมีการขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ)

(8) การยื่นคำขออนุญาตออกนอกอาณาจักร

ระบุข้อมูลคำขอรับสิทธิบัตรของการประดิษฐ์เดียวกันที่ได้ยื่นไว้ในต่างประเทศ โดยกรอกวันที่ยื่นคำขอ เลขที่คำขอ ประเทศที่ยื่นคำขอ และสัญลักษณ์จำแนกการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ พร้อมบอกสถานะของคำขอดังกล่าว เช่น ระหว่างดำเนินการ เป็นต้น

(9) การแสดงการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้แสดงการประดิษฐ์ที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัด

ระบุวันที่ได้เปิดเผยสาระสำคัญของการประดิษฐ์ วันที่เปิดงานแสดง และหน่วยงานที่จัด พร้อมทั้งยื่นหลักฐานรับรองการแสดงการประดิษฐ์ดังกล่าวในวันที่ยื่นคำขอ สำหรับการขอรับความคุ้มครองการประดิษฐ์หรือสิ่งประดิษฐ์ที่ได้เคยออกจัดแสดงต่อสาธารณชนในงานที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดหรืออนุญาตให้มีขึ้นในประเทศไทย ทั้งนี้ จะต้องยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนั้นภายใน 12 เดือน นับแต่วันเปิดงานแสดงต่อสาธารณชน

วิธีการกรอก
(10) การประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับจุลชีพ

ในกรณีที่คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรเป็นการประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับจุลชีพใหม่ รวมทั้งกรรมวิธีทางจุลชีววิทยา และการใช้จุลชีพ ที่มีการฝากเก็บจุลชีพ จะต้องระบุข้อมูลที่เกี่ยวกับการฝากเก็บจุลชีพ และสถาบันฝากเก็บจุลชีพ ซึ่งออกให้โดยสถาบันที่รับฝากเก็บจุลชีพดังกล่าว¹

(11) ขอขึ้นเอกสารภาษาต่างประเทศ

ในกรณีที่ขอขึ้นเอกสารคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรเป็นภาษาต่างประเทศในวันที่ยื่นคำขอให้รับภาษาของเอกสารนั้น และจะต้องยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรที่จัดทำเป็นภาษาไทยภายใน 90 วัน นับจากวันที่ยื่นคำขอ

(12) ผู้รับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรขอให้อธิบดีประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร
หรือรับจดทะเบียนและประกาศโฆษณาอนุสิทธิบัตร

ในกรณีที่ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรไม่พร้อมที่จะเปิดเผยสาระสำคัญของการประดิษฐ์ต่อสาธารณะชน ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรสามารถขอให้ประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตรหรือประกาศโฆษณาและรับจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร ภายหลังจากวันที่ระบุไว้ในข้อ (12) นี้

(13) คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ประกอบด้วย

ระบุจำนวนหน้าในแต่ละส่วนของคำขอรับสิทธิบัตรให้ตรงกับจำนวนหน้าของเอกสารที่ได้ยื่นไว้

(14) เอกสารประกอบคำขอ

ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรจะต้องทำเครื่องหมายลงใน ☒ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ตามที่ได้ยื่นเอกสารไว้กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา

(15) การรับรองการประดิษฐ์หรือการพัฒนาปรับปรุงการประดิษฐ์

ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรต้องรับรองการยื่นขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตรว่าการประดิษฐ์นี้เป็นการประดิษฐ์ที่ไม่เคยยื่นขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรมาก่อน หรือพัฒนาปรับปรุงมาจากเลขที่คำขอรับสิทธิบัตรใด

(16) ลายมือชื่อผู้ขอ

ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรต้องลงลายมือชื่อจริงไว้ พร้อมวงเล็บชื่อ-สกุลกำกับภายใต้ลายมือชื่อจริง แต่กรณีที่มีการแต่งตั้งตัวแทน ตัวแทนจะสามารถลงลายมือชื่อแทนผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้ ซึ่งตัวแทนจะต้องเป็นตัวแทนที่ได้ออกหนังสือมอบอำนาจให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเท่านั้น

กรณีที่มีผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรหลายคน จะต้องลงลายมือชื่อจริงให้ครบทุกคน โดยให้ลงลายมือชื่อจริงเพิ่มในใบต่อแนบท้าย (แบบ สป/สผ/อสป/012-ก)

¹ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดรายชื่อสถาบันที่รับฝากเก็บจุลชีพ

ตัวอย่างอนุสิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว

เลขที่อนุสิทธิบัตร 9840

อสป./200 - ข

อนุสิทธิบัตร

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542
บทบัญญัติกรรมทรัพย์สินทางปัญญาออกอนุสิทธิบัตรฉบับนี้ให้แก่

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
มูลนิธิโครงการหลวง

สำหรับการประดิษฐ์ตามรายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิ และรูปเขียน (ถ้ามี)
ตามที่ปรากฏในอนุสิทธิบัตรนี้

เลขที่คำขอ	1103000830		
วันรับอนุสิทธิบัตร	1 สิงหาคม 2554		
ประดิษฐ์	นายไพโรจน์ วิริยจารี และคณะ		
แสดงถึงการประดิษฐ์	สูตรและกรรมวิธีการผลิตเครื่องดื่มอาติใช้ผสมสมุนไพร ชนิดผงขง		

ให้ผู้ทรงอรรถสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตรทุกประการ

ออกให้ ณ วันที่ 21 เดือน เมษายน พ.ศ. 2558

หมดอายุ ณ วันที่ 31 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(ลงชื่อ).....
(นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ผู้ออกอนุสิทธิบัตร

พนักงานเจ้าหน้าที่

หมายเหตุ

- ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีเริ่มแต่ปีที่ 5 ของอายุสิทธิบัตร มิฉะนั้น อนุสิทธิบัตรจะสิ้นสุดอายุ
- ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรจะขอชำระค่าธรรมเนียมรายปีล่วงหน้าโดยชำระทั้งหมดในคราวเดียวกันได้
- ภายใน 90 วันก่อนวันสิ้นสุดอายุอนุสิทธิบัตร ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรมีสิทธิขอต่ออายุอนุสิทธิบัตรได้ 2 ครั้ง มีกำหนดคราวละ 2 ปี โดยยื่นคำขอต่ออายุ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
- การอนุญาตให้ใช้สิทธิตามอนุสิทธิบัตรและการโอนอนุสิทธิบัตรต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ **020855**

